

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI NA RADU (STARO)

1. CJELINA I - PREAMBULA
  1. Članak 1. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA
  2. Članak 2. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI
  3. Članak 3. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA
2. CJELINA II - OPĆE ODREDBE
  1. Članak 1.
  2. Članak 2.
  3. Članak 3.
  4. Članak 4.
3. CJELINA III - PRAVILA ZAŠTITE NA RADU
  1. Članak 5.
  2. Članak 6.
  3. Članak 7.
  4. Članak 8.
  5. Članak 9.
  6. Članak 10.
  7. Članak 11.
4. CJELINA IV - OBVEZE POSLODAVCA U PROVOĐENJU ZAŠTITE NA RADU
  1. Članak 12. Opća načela zaštite na radu kod poslodavca
  2. Članak 13. Procjena rizika
  3. Članak 14. Organiziranje i provedba zaštite na radu
  4. Članak 15.
  5. Članak 16. Ospozobljavanje za rad na siguran način
  6. Članak 17. Obavljanje i savjetovanje
  7. Članak 18.
  8. Članak 19. Odbor zaštite na radu
  9. Članak 20. Poslovi s velikim rizicima
  10. Članak 21. Zaštita posebnih skupina osoba na radu
  11. Članak 22. Mjesta rada, sredstava rada, osobna zaštitna oprema te radni postupci
  12. Članak 23.
  13. Članak 24. Radni okoliš i sredstva rada
  14. Članak 25.
  15. Članak 26. Sigurnosni znakovi
  16. Članak 27. Zaštita od požara i eksplozije, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje
  17. Članak 28. Pružanje prve pomoći
  18. Članak 29. Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti
  19. Članak 30.
  20. Članak 31. Evidencije, isprave i obavijesti
  21. Članak 32.
  22. Članak 33. Zdravstvena zaštita na radu
  23. Članak 34. Obveze prema tijelima nadzora

5. CJELINA V - OBVEZE I PRAVA OSOBA NA RADU
  1. Članak 35.
  2. Članak 36.
  3. Članak 37.
6. CJELINA VII - POVJERENIK ZA ZAŠTITU NA RADU
  1. Članak 38.
  2. Članak 39.
7. CJELINA VIII - OBVEZE STRUČNJAKA ZAŠTITE NA RADU
  1. Članak 40.
8. CJELINA IX - PROJEKTIRANJE I IZVOĐENJE RADOVA
  1. Članak 41.
  2. Članak 42.
9. CJELINA X - OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE IZ ZAŠTITE NA RADU
  1. Članak 43.
10. CJELINA XI - ZAVOD ZA ZAŠTITU NA RADU
  1. Članak 44.
  2. Članak 45.
  3. Članak 46.
  4. Članak 47.
  5. Članak 48.
  6. Članak 49.
  7. Članak 50.
11. CJELINA XII - PRAVNE OSOBNE ZA ZAŠTITU NA RADU
  1. Članak 51.
12. CJELINA XIII - NADZOR
  1. Članak 52. Upravni nadzor
  2. Članak 53. Inspekcijski nadzor
13. CJELINA XIV - PREKRŠAJNE ODREDBE
  1. Članak 54.
  2. Članak 55.
  3. Članak 56.
  4. Članak 57.
  5. Članak 58.
  6. Članak 59.
  7. Članak 60.
  8. Članak 61.
14. CJELINA XV - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE
  1. Članak 62.
  2. Članak 63.
  3. Članak 64.
  4. Članak 65.
  5. Članak 66.

1. CJELINA I - PREAMBULA

1. Članak 1. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4., a u vezi s odredbama članaka 65. i 70. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

2. Članak 2. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o zaštiti na radu donesen je 28. lipnja 1996. i objavljen je u „Narodnim novinama“ broj 59/96 od 17. srpnja 1996., nakon čega je u „Narodnim novinama“ broj 94/96 od 8. studenoga 1996. objavljen Ispravak Zakona o zaštiti na radu; izmijenjen je i dopunjen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu, koji je donesen 14. srpnja 2003., a objavljen u „Narodnim novinama“ broj 114/03, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu, koji je donesen 15. srpnja 2008., a objavljen u „Narodnim novinama“ broj 86/08 te Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu, koji je donesen 30. lipnja 2009., a objavljen u „Narodnim novinama“ broj 75/09. Osim toga, Zakon o zaštiti na radu je pretrpio i dodatne izmjene na način da su neke njegove odredbe stavljene izvan snage odnosno prestale važiti sukladno posebnim propisima i to Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji, objavljenim u „Narodnim novinama“ broj 100/04 i Zakonom o državnom inspektoratu objavljenim u „Narodnim novinama“ broj 116/08. Zakon o zaštiti na radu sa svim svojim izmjenama i dopunama bio je normativni okvir koji se u primjeni provodio putem svojih pedesetak provedbenih propisa, odnosno pravilnika, pravnih pravila i naredbi, a od kojih su neki od njih preuzeti u okviru notifikacije o sukcesiji, a doneseni su četrdesetih odnosno pedesetih godina prošlog stoljeća. Zbog ovako velike količine provedbenih propisa, od kojih neki više i nisu primjenjivi u uvjetima brzog tehničko-tehnološkog razvoja, bilo je nužno izvršiti analizu svih sada važećih propisa u području zaštite na radu, kako bi se u cilju olakšanja primjene kako samog Zakona, tako i njegovih provedbenih propisa, smanjio broj pravilnika, osobito starih pravnih pravila i naredbi. Osim toga, u okviru predpristupnih aktivnosti Republike Hrvatske za ulazak u punopravno članstvo Europske unije, izvršena je i vrlo detaljna analitička analiza usklađenosti hrvatskog nacionalnog zakonodavstva na području zaštite na radu s pravnom stečevinom Europske unije na tom području. Zaštita zdravlja i sigurnosti na radu, opsežan je i vrlo važan dio europskog zakonodavstva u okviru pregovaračkog poglavlja 19.- Socijalna politika i zapošljavanje, koji je uređen okvirnom Direktivom Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989., o uvođenju poticajnih mjera za unapređivanje zaštite zdravlja i sigurnosti radnika te na temelju iste donijetih devetnaest pojedinačnih Direktiva, kojima se uređuje područje zaštite na rada od utjecaja pojedinih rizika i opasnosti. Slijedom tako strukturiranog europskog zakonodavstva kojeg je nužno implementirati u nacionalno zakonodavstvo, zbog olakšanja primjene svih, a osobito sektorskih propisa na području zaštite na radu, najučinkovitiji način normativnog uređenja ovoga područja je da se hrvatskim nacionalnim zakonodavstvom, Zakonom, urede temeljna načela, prava i obveze te odgovornosti na području zaštite na radu, a da se posebne mjere zaštite na radu vezane uz pojedine sektore, urede provedbenim propisima. Dakle, ovim se Zakonom predlaže još dodatno redefinirati odnosno precizirati ili pojasniti pojedini već ranije ugrađeni pravni institut iz spomenute Direktive Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989., te ujedno izradom novog cjelovitog teksta Zakona, omogućiti jednostavniju primjenu njegovih odredbi i time olakšati i učiniti učinkovitijim nadzor nad njegovom primjenom. Pri izradi ovog Prijedloga cjelovitog teksta Zakona o zaštiti na radu, osobita pažnja je posvećena činjenici da su i postojeći propisi Zakona o zaštiti na radu u cijelosti usklađeni sa spomenutom Okvirnom Direktivom. Međutim, u istima sada još ipak postoji jedna manja neusklađenost s Direktivom Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. godine, o provođenju poticajnih mjera za poboljšanje sigurnosti i zdravlja trudnih radnika, radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu, a za koju neusklađenost je Republika

Hrvatska u svojim pregovaračkim stajalištima za Poglavlje 19., preuzela obvezu istu uskladiti prije pristupanja u punopravno članstvo Europske unije. Ovim se Zakonom predlaže urediti, kao što je to i do sada uređeno Zakonom o zaštiti na radu slijedeće:

- sudionike i njihova prava, obveze i odgovornosti vezane za zaštitu na radu radnika i drugih osoba na radu u provođenju mjera zaštite na radu
- osnovna i posebna pravila zaštite na radu
- obveze poslodavca u provođenju zaštite na radu (u području uređenja općih načela, procjene rizika, organiziranja i provedbe zaštite na radu, osposobljavanja za rad na siguran način, obavješćivanja i savjetovanja, poslova s posebnim rizicima, zaštite posebnih skupina radnika, korištenja sredstava rada i osobne zaštitne opreme te radnih postupaka, opasnih kemikalija i bioloških agenasa, radnog okoliša i sredstava rada, sigurnosnih znakova, zaštite od požara i eksplozije, spašavanja te ozbiljnih i iznenadnih opasnosti, pružanja prve pomoći, zaštite nepušača, zabrane uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti, evidencija, isprava i obavijesti, medicine rada, obveze prema tijelima nadzora, internog nadzora)
- obveze i prava radnika, te prava povjerenika radnika za zaštitu na radu
- obveze ovlaštenih radnika odnosno stručnjaka zaštite na radu
- obveze i odgovornosti pri projektiranju i izvođenju radova
- obveze i postupci obrazovanja i osposobljavanja iz zaštite na radu
- pravni okvir za rad ustanova i pravnih osoba za zaštitu na radu
- provođenje upravnog i inspekcijskog nadzora te sankcije za neprovodjenje ili kršenje odredbi ovoga Zakona
- prijelazne i završene odredbe Zakona u svezi s provedbenim propisima, ispravama i započetim postupcima.

Iako se ne radi o potpuno novom tekstu Zakona o zaštiti na radu već o cjelovitom tekstu zakona koji je u primjeni već petnaest godinu, valja naglasiti da se nekim odredbama smanjuje rigidnost i složenost nekih postupaka izrade dokumentacije, a čime će se utjecati da dosadašnje visoke administrativne troškove izrade takve dokumentacije, obveznici provedbe mjera zaštite na radu ulože u opće i posebne mjere za sigurnost radnika u cilju zaštite njihovog zdravlja. U cilju smanjenja tih troškova izrađuju se smjernice, upute, moduli i obrasci za izradu procjene rizika i za osposobljavanje radnika na siguran način, koji će poslodavcima omogućiti da potrebnu dokumentaciju izrađuju sami sa svojim zaposlenim stručnjacima zaštite na radu te da te aktivnosti provode kontinuirano, uvijek kada je to potrebno. Kako bi se poslodavcima, osobito onim malim i srednjim, koji su ujedno generatori gospodarskog rasta, olakšalo provođenje svih propisanih obveza zaštite na radu, ovim se Zakonom predlaže osnivanje nove ustanove odnosno Zavoda za zaštitu na radu, kao provedbenog i savjetodavnog tijela, koje će poslodavcima u svakom trenutku moći pružati potrebnu stručnu pomoć u provođenju mjera zaštite na radu i prevenciji ozljeda na radu i profesionalnih bolesti, zavisno od rizika kojima su osobe na radu izložene. Stoga se ovim Prijedlogom propisuju djelatnosti, ovlasti i odgovornosti te način upravljanja Zavodom, koji se osniva kao pravni slijednik jednog organizacijskog dijela Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (u dalnjem tekstu: HZZZSR). Naime, iako je HZZZSR utemeljen s ciljem objedinjavanja oba segmenta područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, njegov pravni položaj i isključive nadležnosti unutar zdravstvenih propisa i zdravstvenog sustava utjecao je na dobar razvoj njegovih aktivnosti na području specifične zdravstvene zaštite, ali se fokusirao gotovo isključivo na zdravstvene aspekte rada, dok je drugi vrlo važan dio provođenja tehničkih i tehnoloških mjera zaštite osoba na radu ostao zanemaren. Obzirom da je upravo provedba mjera zaštite na radu, dakle ovaj tehnički aspekt osobito važan u cilju učinkovite prevencije, ovim se Zakonom predlaže izdvajanje tih poslova iz postojećeg zdravstvenog Zavoda u samostalno tijelo, koje će u provedbenom smislu biti u okvirima nadležnosti Ministarstva rada i mirovinskoga sustava. Osim toga se u ostvarenju istog cilja, odnosno jačanja prevencije, predlažu i redefinirane odredbe o inspekcijskom nadzoru, ali i drugačije kaznene sankcije odnosno

prekršajne odredbe za kršenje obveza na području zaštite na radu. Stoga se predlaže da i inspekcijski nadzor bude preventivan na način da inspektor naredbama ili zabranama naloži uklanjanje uočenog nedostatka, ali da se prekršajni postupak i kažnjavanje visokim novčanim kaznama pokreće samo ako je nedostatak prouzročio ozljedu s težim posljedicama ili je počinjen drugi puta. Zaključno još treba istaknuti da će se ovim Zakonom u cijelosti postići usklađenost nacionalnog zakonodavstva na području zaštite na radu s pravnom stečevinom Europske unije na području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu i na području jednakih mogućnosti.

3. Članak 3. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva potrebna za provedbu Zakona o zaštiti na radu i njegovih provedbenih propisa nije potrebno osiguravati u Državnom proračunu iz razloga što su troškove provedbe mjera prema tom Zakonu, troškovi poslodavaca. Pri tome treba naglasiti da po ovom Prijedlogu Zakona, za provedbu mjera zaštite na radu u sustavu državnih i javnih službi neće biti potrebno osiguravati dodatna sredstva u Državnom proračunu, obzirom da se istim ne povećava opseg obveza poslodavca, a samim time niti opseg troškova. U Državnom proračunu neće biti potrebno osigurati niti dodatna sredstva za rad novog Zavoda za zaštitu na radu jer će isti preuzeti odgovarajući dio sredstava, koja su za njegove aktivnosti sada osigurana na pozicijama Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u iznosu od _____ kuna.

2. CJELINA II - OPĆE ODREDBE

1. Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje zaštita na radu osoba na radu i drugih osoba, provođenje pravila, mjera, postupaka i aktivnosti za unaprjeđivanje sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, osniva Zavod za zaštitu na radu i utvrđuje njegova djelatnost i upravljanje. (2) U cilju unaprjeđivanja sigurnosti i zaštite zdravlja na radu propisuju se opća načela sprječavanja rizika na radu, zaštite zdravlja, pravila za uklanjanje čimbenika rizika, informiranja, osposobljavanja, obavješćivanja i savjetovanja radnika i njihovih predstavnika s poslodavcima i njegovim ovlaštenim radnicima, kao i opće smjernice za njihovu primjenu. (3) Ovim se Zakonom propisuju i dodatni uvjeti zaštite posebno osjetljivih skupina osoba na radu od za njih specifičnih rizika. (4) Ovaj Zakon i njegovi provedbeni propisi propisuju minimalne zahtjeve zaštite na radu, ali ne utječe na primjenu povoljnije zaštite na radu, ako je ta povoljnija zaštita propisana zakonom, drugim propisom odnosno kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu. (5) Zaštita na radu je od javnog interesa. (6) Izrazi koji se u ovom Zakonu koriste za fizičke osobe u muškom rodu, su neutralni i odnose se na osobe muškog i ženskog spola. (7) Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu s aktima Europske unije i to: 1) Direktivom Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. godine o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu (SL. L. 183 od 29.06.1989.) 2) Direktivom Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. godine o provođenju mjera za poboljšanje sigurnosti i zdravlja trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavak 1. Direktive 89/391/EEZ – SL. L. 348 od 28.11.1992.)

2. Članak 2.

(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na sve djelatnosti i aktivnosti u kojima osobe na radu odnosno druge osobe obavljaju poslove za poslodavca. (2) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se prilikom obavljanja pojedinih poslova na koje se zbog njihovih posebnosti i neizbjegne proturječnosti s odredbama ovog Zakona isti na njih ne može u cijelosti primijeniti, kao što su poslovi vojnih aktivnosti oružanih snaga, policijski poslovi zaštite osoba i imovine te održavanja i uspostavljanja javnog reda i mira. (3) Zaštita na radu za obavljanje poslova iz stavka 2. ovoga članka uređuje se posebnim propisima. (4) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na kućnu poslugu.

3. Članak 3.

(1) Ovaj Zakon određuje sudionike, njihova prava, obveze i odgovornosti u provođenju zaštite na radu. (2) Prava, obveze i odgovornosti u provođenju zaštite na radu mogu biti uređeni na izravan i neizravan način i drugim propisom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca i ugovorom o radu ili drugim aktom poslodavca.

4. Članak 4.

Pojmovi korišteni u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje: 1) Poslodavac je fizička ili pravna osoba za koju poslove obavlja osoba na radu ili druga osoba, a poslodavac je i samozaposlena osoba kada obavlja radove na radilištu odnosno poslove s velikim rizicima. 2) Osoba na radu je radnik (fizička osoba koja u radnom odnosu obavlja poslove za poslodavca), ustupljeni radnik prema općem propisu o radu, naučnik, učenik odnosno student na praksi, osoba na stručnom ospozobljavanju za rad, osoba koja rad obavlja za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili odgojne mjere, volonter te učenik, student odnosno druga osoba koja rad obavlja povremeno. 3) Druga osoba je osoba koja se po bilo kojem osnovu rada nalazi na mjestu rada (kao npr. poslovni suradnik i slično). 4) Zaštita na radu je sustav pravila, mjera, postupaka i aktivnosti, čijom se organiziranim primjenom ostvaruje i unaprjeđuje sigurnost i zaštita zdravlja na radu, u cilju sprječavanja rizika na radu, ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, bolesti u svezi s radom, materijalnih šteta i poboljšanja uvjeta rada. 5) Preventiva su planirane odnosno poduzete mjere u svim radnim procesima kod poslodavca s ciljem sprječavanja ili smanjenja rizika na radu. 6) Rizik je umnožak vjerojatnosti nastanka štetnog ili opasnog događaja i štetnosti toga događaja (posljedice). 7) Sredstva rada su: - građevine namijenjene za rad s pripadajućim instalacijama, uređajima i opremom - površine na kojima se i s kojih se obavlja rad i po kojima se kreću osobe na radu i druge osobe izvan građevina, - prometna sredstva i - radna oprema. 8) Mjesto rada je svako mjesto gdje osobe na radu i druge osobe obavljaju poslove za poslodavca kao i svaki prostor odnosno prostorija koju koristi poslodavac za obavljanje poslova odnosno do kojih osobe na radu i druge osobe imaju pristup tijekom rada. 9) Radni okoliš su fizikalni, kemijski i biološki čimbenici na mjestu rada. 10) Stručnjak zaštite na radu je osoba koju je poslodavac odredio za obavljanje poslova zaštite na radu i koja ispunjava propisane uvjete za obavljanje tih poslova. 11) Povjerenik za zaštitu na radu je osoba izabrana ili imenovana u skladu s ovim Zakonom i zastupa interes osoba na radu na području zaštite na radu. 12) Ovlašteni radnik je radnik kojemu je neovisno o drugim ugovorenim poslovima, poslodavac ugovorom o radu odnosno drugim pisanim aktom potpisanim od strane poslodavca i radnika kojemu se ovlaštenje daje, dao ovlaštenja za provedbu zaštite na radu. 13) Poslovi s velikim rizicima su poslovi za čije su ugoveranje i obavljanje ovim Zakonom propisani posebni uvjeti. 14) Posebno osjetljive skupine osoba na radu su

maloljetnici, trudnice, osobe koje su nedavno rodile ili doje te osobe kod kojih postoji profesionalna nesposobnost za rad ili neposredni rizik od nastanka invalidnosti sukladno posebnom propisu. 15) Radilište je privremeno ili pokretno mjesto rada kao što je gradilište, šumarsko radilište, gradnja broda, kao i privremeni radovi na održavanju, rušenju i popravcima, poljoprivredni radovi i radovi na istraživanju i iskorištavanju mineralnih sirovina. 16) Opasne kemikalije su tvari i smjese sukladno posebnom propisu. 17) Biološki agensi su mikroorganizmi, uključujući i genetski modificirane, stanične kulture i čovječji endoparaziti, koji su u mogućnosti uzrokovati bilo kakvu zarazu, alergiju ili trovanje. 18) Eksplozivna atmosfera je smjesa zraka sa zapaljivim plinom, parom, maglicom i prašinom pri atmosferskim uvjetima, u kojoj se nakon početnog paljenja, proces gorenja prenosi na cijelu smjesu.

3. CJELINA III - PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

1. Članak 5.

Zaštita na radu kao organizirano djelovanje uključuje osobito: 1) pravila pri projektiranju i izradi sredstava rada, 2) pravila pri uporabi, održavanju, pregledu i ispitivanju sredstava rada, 3) pravila koja se odnose na osobe na radu te prilagodbu procesa rada njihovom spolu, dobi, fizičkim i psihičkim sposobnostima, 4) načine i postupke osposobljavanja i obavlješćivanja osoba na radu i poslodavaca sa svrhom postizanja odgovarajuće razine zaštite na radu, 5) načine i postupke suradnje poslodavca i osoba na radu, predstavnika radnika i udruga te državnih ustanova i tijela, 6) zabranu od dovođenja u nepovoljniji položaj osoba na radu zbog aktivnosti poduzetih na području zaštite na radu, 7) opća načela sprječavanja rizika na radu u cilju uklanjanja čimbenika rizika i nezgoda.

2. Članak 6.

(1) Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa, a ostvaruje se primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu. (2) Preventivne mjere moraju biti uključene u sve radne procese poslodavca i u organizaciju rada i upravljanja te osiguravati najveću moguću razinu zaštite na radu. (3) Troškove provođenja zaštite na radu snosi poslodavac odnosno njezino provođenje ne smije teretiti osobe na radu.

3. Članak 7.

Pri obavljanju poslova prvenstveno se primjenjuju osnovna pravila zaštite na radu koja sadrže zahtjeve kojima mora udovoljavati sredstvo rada kada je u uporabi, a osobito: 1) opskrbljenošć zaštitnim napravama i uređajima, 2) zaštitu od udara električne struje, 3) sprječavanje nastanka požara i eksplozije, 4) osiguranje stabilnosti građevina u odnosu na statička i dinamička opterećenja, 5) osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora, 6) osiguranje potrebnih putova za prolaz, prijevoz i evakuaciju osoba na radu i drugih osoba, 7) osiguranje čistoće, 8) osiguranje potrebne temperature i vlažnosti zraka i ograničenja brzine strujanja zraka, 9) osiguranje potrebne rasvjete, 10) zaštitu od buke i vibracija, 11) zaštitu od štetnih atmosferskih i klimatskih utjecaja, 12) zaštitu od fizikalnih, kemijских i bioloških štetnih djelovanja, 13) zaštitu od elektromagnetskog i ostalog zračenja, 14) osiguranje prostorija i uređaja za osobnu higijenu.

4. Članak 8.

(1) Ako se rizici za sigurnost i zdravlje osoba na radu ne mogu ukloniti primjenom osnovnih pravila zaštite na radu iz članka 7. ovoga Zakona, primjenjuju se posebna pravila zaštite na radu koja se odnose na osobe na radu i na način obavljanja radnog postupka. (2) Posebna pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve u pogledu dobi, spola, završenog stručnog obrazovanja i drugih oblika osposobljavanja i usavršavanja za rad, zdravstvenog stanja, psihičkih i fizičkih sposobnosti, kojima moraju udovoljavati osobe na radu pri obavljanju poslova s velikim rizicima. (3) Posebna pravila zaštite na radu, osim zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka, sadrže i: 1) obvezu i način korištenja odgovarajuće osobne zaštitne opreme, 2) posebne postupke pri uporabi odnosno izloženosti fizikalnim štetnostima, opasnim kemikalijama, odnosno biološkim agensima, 3) obvezu postavljanja sigurnosnih znakova kojima se daje informacija ili uputa, 4) upute o radnim postupcima i načinu izvođenja poslova, 5) postupak s ozlijedenom ili oboljelom osobom do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijama u zdravstvenu ustanovu.

5. Članak 9.

(1) Ovim Zakonom i njegovim provedbenim propisima propisani su minimalni zahtjevi zaštite na radu, a poslodavac može u pisanim aktu iz članka 14. stavak 2. ovoga Zakona utvrditi i više zahtjeve u provedbi zaštite na radu radi sprečavanja nastanaka ozljeda na radu, profesionalnih bolesti te ostalih štetnih posljedica za osobe na radu i druge osobe. (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, primjenjuju se ona pravila koja su povoljnija za sigurnost i zaštitu zdravlja osoba na radu i drugih osoba. (3) Ako ne postoje propisana pravila zaštite na radu, primjenjuju se priznata pravila zaštite na radu, koja podrazumijevaju norme, pravila iz stranih propisa ili u praksi provjerene načine, pomoću kojih se rizici na radu otklanjaju ili smanjuju i kojima se sprječava nastanak ozljeda na radu, profesionalnih bolesti te ostalih štetnih posljedica za osobe na radu i druge osobe.

6. Članak 10.

(1) Podzakonske propise zaštite na radu donosi ministar nadležan za rad odnosno ministar nadležan za zdravstvo uz suglasnost ministra nadležnog za rad. (2) Podzakonske propise koji se odnose na zdravstvenu zaštitu na radu donosi ministar nadležan za zdravstvo. (3) Podzakonske propise zaštite na radu u aktivnostima iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona, provedbenim propisima propisuju nadležni ministri, uz suglasnost ministra nadležnog za rad i ministra nadležnog za zdravstvo. (4) Podzakonske propise zaštite na radu u pojedinim područjima djelatnosti, provedbenim propisima propisuju nadležni ministri, uz suglasnost ministra nadležnog za rad i ministra nadležnog za zdravstvo. (5) Izradu stručnih podloga za podzakonske propise iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka, nadležni ministar može povjeriti javnoj, znanstvenoj ili stručnoj ustanovi.

7. Članak 11.

(1) Vlada Republike Hrvatske sustavno prati stanje zaštite na radu te uz savjetovanje s predstavnicima poslodavaca i radnika, u okvirima svoje nadležnosti, utvrđuje, predlaže, provodi i povremeno preispituje i potiče rad na usklađivanju zakonodavstva, u svrhu unaprjeđivanja zaštite na radu. (2) U tu svrhu Vlada Republike Hrvatske osniva Nacionalno vijeće zaštite na radu, kao savjetodavno tijelo, a čine ga predstavnici države, poslodavaca i radnika te istaknuti stručnjaci na području zaštite na radu. (3) Radi promicanja zaštite na radu, pravnim i fizičkim osobama mogu se dodijeliti priznanja i

nagrada. (4) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati vrste priznanja i nagradu iz stavka 3. ovoga članka, te postupak, način i uvjete za njihovu dodjelu.

4. CJELINA IV - OBVEZE POSLODAVCA U PROVOĐENJU ZAŠTITE NA RADU

1. Članak 12. Opća načela zaštite na radu kod poslodavca

(1) Poslodavac je obvezan organizirati i provoditi zaštitu na radu, vodeći pri tome računa o prevenciji rizika te obavlještanju, osposobljavanju, organizaciji i sredstvima. (2) Pri organiziranju i provođenju zaštite na radu, poslodavac je obvezan uvažavati prirodu obavljenih poslova, te prilagoditi zaštitu na radu promjenjivim okolnostima radi poboljšanja stanja. (3) Poslodavac je obvezan provoditi zaštitu na radu na temelju općih načela prevencije: 1) izbjegavanja rizika, 2) procjenjivanja rizika, 3) sprječavanja rizika na njihovom izvoru, 4) prilagodbe rada osobama na radu u svezi s oblikovanjem mjesta rada, izbora opreme te načina rada i proizvodnje radi ublažavanja jednoličnog rada, statodinamičkog opterećenja i rada po učinku, u cilju smanjenja njihovog štetnog učinka na zdravlje, 5) prilagođavanja tehničkom napretku, 6) zamjene opasnog neopasnim ili manje opasnim, 7) planiranja prevencije povezivanjem tehnologije, organizacije rada, uvjeta rada, ljudskih odnosa i utjecaja radnog okoliša, 8) davanja prednosti skupnim mjerama zaštite pred pojedinačnim, 9) odgovarajuće osposobljavanje i obavješćivanje osoba na radu i drugih osoba. (4) Poslodavac je u organizaciji radnog procesa i povjeravanju poslova osobama na radu obvezan voditi računa o sposobnostima osoba na radu koje mogu utjecati na zaštitu na radu. (5) U cilju unaprjeđivanja zaštite na radu, poslodavac je obvezan pri utvrđivanju radnih postupaka pratiti promjene i primjenjivati napretke u području tehnike, medicine rada, ergonomije i drugih znanstvenih i stručnih područja. (6) Poslodavac je obvezan organizirati radne postupke tako da se smanji jednoličnost rada, statodinamičko opterećenje, rad s nametnutim ritmom, rad po učinku i na vrijeme te mentalno radno opterećenje. (7) Ministar nadležan za zdravstvo će uz suglasnost ministra nadležnog za rad pravilnikom propisati mjere, pravila, postupke i aktivnosti zaštite na radu za smanjenje jednoličnog rada, statodinamičnog opterećenja osoba na radu, rada s nametnutim ritmom, rada po učinku i na vrijeme te psihičkog radnog opterećenja.

2. Članak 13. Procjena rizika

(1) Poslodavac je obvezan sukladno propisima zaštite na radu u cilju unaprjeđenja zaštite na radu, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, procjenjivati rizike za život i zdravlje osoba na radu osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju, fizikalne štetnosti, kemikalije odnosno biološke agense koje koristi, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičko opterećenje osoba na radu, rada s nametnutim ritmom, rad po učinku i na vrijeme, psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika. (2) Poslodavac mora imati izrađenu pisanu procjenu rizika koja odgovara postojećim rizicima i koja je dostupnu osobama na radu na svakom mjestu rada. (3) Poslodavac je obvezan na temelju procjene rizika primjenjivati pravila, mjere, postupke i aktivnosti za sprječavanje i smanjenje rizika. (4) Poslodavac je obvezan, temeljem izrađene procjene rizika primjenjivati preventivne mjere i radne i proizvodne metode kojima će, u svim poslovima i na svim stupnjevima organizacije rada i upravljanja, osigurati bolju razinu zaštite na radu. (5) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati uvjete koje moraju ispunjavati poslodavci pri izradi procjene rizika, način i metode njezine izrade, sadržaje obuhvaćene procjenom te podatke na kojima se procjena rizika mora temeljiti.

3. Članak 14. Organiziranje i provedba zaštite na radu

(1) Poslodavac je odgovoran za organiziranje i provedbu zaštite na radu osoba na radu i drugih osoba, u svim dijelovima organizacije rada i u svim radnim procesima. (2) Poslodavac može u pisanom obliku utvrditi organizaciju provedbe zaštite na radu, te prava, obveze i odgovornosti njegovih ovlaštenih radnika odnosno radnika, u dijelu u kojem ta pitanja nisu uredena ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega te kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu odnosno drugim pisanim aktom. (3) Poslodavac ne smije dopustiti rad osobama na radu koje ne rade sukladno odredbama ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju njega, drugih propisa zaštite na radu, uputa poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija. (4) Prenošenje ovlaštenja za zaštitu na radu ne oslobađa poslodavca od odgovornosti. (5) Poslodavac je odgovoran za organiziranje i provedbu zaštite na radu, neovisno o tome da li je u tu svrhu odredio stručnjaka odnosno stručnjake zaštite na radu ili je ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu s pravnom osobom ovlaštenom za obavljanje poslova zaštite na radu. (6) Obavljanje poslova zaštite na radu sukladno odredbama članka 15. ovoga Zakona ne smanjuje odgovornost poslodavca niti ga oslobađa odgovornosti za organiziranje i provođenje zaštite na radu. (7) Na odgovornost poslodavca iz stavka 1. ovog članka ne utječu propisane obveze osoba na radu u području zaštite na radu (8) Za ozljedu na radu, profesionalnu bolest, kao i za štetu koju je osoba na radu ili druga osoba pretrpjela, smatra se da ista potječe od rada i u vezi rada i za nju odgovara poslodavac. (9) Iznimno od stavka 7. ovog članka ozljeda nastala na putu do mjesta rada i od mjesta rada, ne smatra se da potječe od rada i u vezi rada za koju odgovara poslodavac. (10) Poslodavac može biti oslobođen odgovornosti ili se njegova odgovornost može ograničiti, ako je šteta nastala zbog više sile odnosno ako dokaže da je šteta nastala uslijed namjere ili krajnje nepažnje osoba na radu ili treće osobe, a radi se o događajima nastalim zbog izvanrednih i nepredvidivih okolnosti, na koje poslodavac nije mogao utjecati niti je njihove posljedice mogao izbjegći, unatoč provedenoj zaštiti na radu.

4. Članak 15.

(1) Poslodavac je obvezan ugovorom o radu ugovoriti obavljanje poslova zaštite na radu s jednim ili s više stručnjaka zaštite na radu, ovisno o poslovima i broju osoba na radu kod poslodavca. (2) Poslodavac može, ovisno o poslovima i broju osoba na radu, sam obavljati poslove zaštite na radu, ako ispunjava propisane uvjete za stručnjaka zaštite na radu. (3) U iznimnom slučaju nedostatka stručne osobe za obavljanje poslova zaštite na radu sukladno odredbama stavaka 1. i 2. ovoga članka, poslodavac može obavljanje tih poslova ugovoriti s pravnom osobom ovlaštenom za obavljanje poslova zaštite na radu. (4) Ako je poslodavac ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu s ovlaštenom pravnom osobom, ista je dužna pisanim putem odrediti jednog ili više stručnjaka zaštite na radu za obavljanje poslova zaštite na radu kod toga poslodavca. (5) Za obavljanje poslova zaštite na radu odgovorni su poslodavci, stručnjaci zaštite na radu odnosno pravne osobe i dužni su surađivati u obavljanju tih poslova. (6) Poslodavac je obvezan stručnjaku zaštite na radu, u cilju ispunjavanja obveza, osigurati potrebno vrijeme, opremu, pomoć drugog stručnog osoblja i uvjete za rad, te osigurati da ne bude stavljen u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova zaštite na radu. (7) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati način i uvjete obavljanja poslova zaštite na radu iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, ovisno o poslovima i broju osoba na radu kod poslodavca.

5. Članak 16. Osposobljavanje za rad na siguran način

(1) Poslodavac je obvezan svaku osobu na radu ospособити за рад на siguran način: 1) prije početka rada, 2) kod promjena u procesu rada, 3) kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene, 4) kod uvođenja nove tehnologije, 5) kod upućivanja osoba na radu na novi posao odnosno na novo mjesto rada. (2) Osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka poslodavac je obvezan provesti na način da osobu na radu upozna sa svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje (organizacijom rada, rizicima koji utječu ili bi mogli utjecati na sigurnost i zdravlje, načinom izvođenja radnih operacija i sl.) te osobi na radu, s obzirom na njeno mjesto rada i poslove, da pisane upute za rad na siguran način. (3) Osposobljavanje iz stavka 1. i 2. ovoga članka poslodavac je obvezan provesti u slučaju promjene odnosno pojave novih rizika. (4) Poslodavac ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova osobi na radu koja prethodno nije ospособljena za rad na siguran način. (5) Osobi na radu koja nije ospособljena za rad na siguran način, poslodavac mora osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika ospособljenog za rad na siguran način za obavljanje predviđenih poslova, ali ne dulje od 60 dana. (6) Drugoj osobi poslodavac mora osigurati neposredni nadzor radnika ospособljenog za rad na siguran način. (7) Poslodavac odnosno njegov ovlašteni radnik moraju biti ospособljeni i moraju se stručno usavršavati iz područja zaštite na radu. (8) Poslodavac je obvezan osposobljavanje osoba na radu, ovlaštenih radnika i povjerenika za zaštitu na radu provoditi tijekom radnog vremena o svom trošku. (9) Poslodavac je obvezan omogućiti stručno usavršavanje stručnjaka zaštite na radu o svom trošku. (10) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati programe i način osposobljavanja osoba na radu, ovlaštenih radnika, poslodavca i stručnjaka zaštite na radu te povjerenika za zaštitu na radu te uvjete i načine usavršavanja.

6. Članak 17. Obavješćivanje i savjetovanje

(1) Poslodavac je obvezan provoditi postupke obavješćivanja i savjetovanja s osobama na radu odnosno njihovim predstavnicima o pitanjima zaštite na radu, sukladno posebnom propisu. (2) U postupku savjetovanja, radnici imaju pravo na razmjerne sudjelovanje putem povjerenika za zaštitu na radu iz članka 38. ovoga Zakona. (3) Poslodavac je obvezan s povjerenikom iz stavka 2. ovoga članka, pravovremeno se savjetovati o: 1) izboru stručnjaka zaštite na radu, 2) povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj pravnoj osobi, 3) izboru osobe za pružanje prve pomoći i osobe za provođenje mjera zaštite od požara i spašavanja, 4) zaštiti i prevenciji od rizika na radu te sprječavanju i smanjivanju rizika, 5) sprječavanju ozljeda na radu i profesionalnih bolesti, 6) promjenama u procesu rada i tehnologiji, 7) provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu, 8) poboljšanju uvjeta rada te planiranju i uvođenju novih tehnologija, 9) utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na zaštitu na radu. 10) izbor sredstava rada i osobne zaštitne opreme 11) jednoličnosti rada, statodinamičkom opterećenju, radu s nametnutim ritmom, radu po učinku i na vrijeme te mentalnom radnom opterećenju.

7. Članak 18.

(1) Poslodavac je obvezan obavijestiti osobe na radu, povjerenika za zaštitu na radu, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu pravnu osobu, ako je s njom ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogле utjecati na sigurnost i zdravlje osoba na radu, osobito o: 1) rizicima vezanim uz mjesto

rada i poslove kao i o zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima u svakom radnom procesu, 2) mjerama pružanja prve pomoći, zaštite od požara te zaštite i spašavanja osoba na radu i radnicima koji ih provode. (2) Poslodavac je obvezan pisanim uputama osigurati provedbu procesa rada u skladu s propisima zaštite na radu, te je sukladno stavku 1. ovoga članka obvezan pisane upute dati osobama na radu i drugim osobama. (3) Poslodavac je obvezan na mjestima rada istaknuti pisane upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim agensima, izvorima fizikalnih štetnosti i dr., sukladno procjeni rizika. (4) Poslodavac je obvezan osigurati da pristup mjestima rada, na kojima se obavljaju poslovi s velikim rizicima, imaju samo osobe na radu koje su do bilo pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu. (5) Poslodavac je obvezan stručnjaku zaštite na radu i povjereniku za zaštitu na radu učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, a osobito: 1) procjenu rizika i popis mjera koje se provode u cilju uklanjanja ili smanjenja procijenjenih rizika, 2) evidencije i isprave, koje je obvezan voditi i čuvati u skladu s odredbama članka 31. ovoga Zakona, 3) mjere koje je odredilo tijelo nadležno za provođenje nadzora. (6) Poslodavac je obvezan najmanje svakih tri mjeseca pisanim putem izvijestiti povjerenike za zaštitu na radu o stanju zaštite na radu. (7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, u slučaju smrte, skupne ili teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili druge bolesti u svezi s radom, kao i nalaza nadležnog tijela kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, poslodavac je obvezan odmah po nastanku događaja odnosno iznimno po saznanju o težini ozljede izvijestiti povjerenika za zaštitu na radu, te mu u roku od 72 sata o istom dostaviti izvješće. (8) Poslodavac je obvezan osigurati povjereniku za zaštitu na radu potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje te dužnosti, davati sve potrebne obavijesti i omogućiti uvid u sve propise i isprave zaštite na radu te mu ne smije, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka radničkog vijeća odnosno sindikalnog povjerenika koji ima prava i obveze radničkog vijeća, otkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale osobe na radu. (9) Poslodavac je obvezan osigurati uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti povjerenika za zaštitu na radu i njihovog koordinatora, sukladno posebnom propisu kojim se uređuju uvjeti rada članova radničkih vijeća. (10) Poslodavac je obvezan pravovremeno osobi na radu dati upute o postupanju u slučaju nastanka neposrednog i značajnog rizika po život i zdravlje, kojemu je ili bi mogla biti izložena, kao i mogućim mjerama, koje je u tom slučaju potrebno poduzeti radi sprječavanja ili smanjivanja rizika.

8. Članak 19. Odbor zaštite na radu

(1) Poslodavac koji zapošljava 50 ili više osoba na radu, obvezan je osnovati odbor zaštite na radu (u dalnjem tekstu: odbor) kao svoje savjetodavno tijelo za zaštitu na radu, za analiziranje stanja zaštite na radu i sl., te predlaganja mjera za poboljšanje zaštite na radu, provođenjem obavješćivanja i savjetovanja iz članka 17. i članka 18. stavka 1. ovoga Zakona. (2) Odbor čine poslodavac ili njegov imenovani predstavnik, stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove zaštite na radu kod poslodavca, izabrani specijalist medicine rada sukladno posebnom propisu, te povjerenik za zaštitu na radu ili njihov koordinator, ako su izabrani ili imenovani sukladno ovom Zakonu. (3) Predsjednik odbora je poslodavac ili njegov imenovani predstavnik. (4) O imenovanju članova odbora poslodavac donosi pisani odluku. (5) Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca i o svom radu vodi zapisnik. (6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, u slučaju smrte ili skupne ozljede na radu predsjednik odbora obvezan je sazvati sjednicu u roku od 72 sata od nastanka ozljede. (7) O sjednici odbora poslodavac obavještava inspektora

rada, koji može nazočiti sjednici. (8) Ako poslodavac sjednicu odbora ne sazove u roku iz stavka 5. i 6. ovoga članka, sjednicu odbora može sazvati povjerenik za zaštitu na radu ili koordinator povjerenika, odnosno radničko vijeće. (9) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na poslodavca koji temeljem provedbenog propisa iz članka 15. stavka 7. ovoga Zakona nema obvezu osnivanja odbora.

9. Članak 20. Poslovi s velikim rizicima

(1) Poslodavac ne smije ugovoriti obavljanje poslova s velikim rizicima s osobom koja ne zadovoljava posebno propisane zahtjeve za njihovo obavljanje glede dobi, spola, stručne osposobljenosti, zdravstvenoga, tjelesnoga ili psihičkog stanja (u dalnjem tekstu: zdravstveno stanje) te psihofizioloških i psihičkih sposobnosti (u daljenjem tekstu: psihička sposobnost), niti smije dopustiti obavljanje tih poslova osobi koja više ne udovoljava posebnim uvjetima za njihovo obavljanje. (2) Osobu s kojom namjerava sklopiti ugovor o radu, odnosno osobu na radu koja obavlja poslove s velikim rizicima, poslodavac upućuje na pregled specijalisti medicine rada, uputnicom koja sadrži podatke o vrsti poslova i drugim okolnostima od utjecaja na ocjenu njezine sposobnosti za obavljanje tih poslova. (3) Na izdvojenom mjestu rada ne mogu se obavljati poslovi s velikim rizicima. (4) Ministar nadležan za zdravstvo uz suglasnost s ministrom nadležnim za rad propisat će poslove s velikim rizicima, uvjete koje moraju ispunjavati osobe na radu te način, sadržaj i rokove provjere sposobnosti za rad na tim poslovima.

10. Članak 21. Zaštita posebnih skupina osoba na radu

(1) Poslodavac je obvezan osigurati dodatnu zaštitu na radu maloljetniku radi očuvanja njegovog nesmetanoga duševnog i tjelesnog razvitka prema posebnom propisu, kao i trudnici, osobi koja je nedavno rodila ili doji, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva te osobi na radu kod koje postoji profesionalna nesposobnost za rad ili neposredni rizik od nastanka invalidnosti prema posebnom propisu. (2) Maloljetnik ne smije obavljati poslove s velikim rizicima, osim maloljetnika koji je završio stručno srednjoškolsko obrazovanje za te poslove i ispunjava ostale propisane uvjete. (3) Trudnica i osoba koja je nedavno rodila ili doji ne smije raditi na poslovima koji ugrožavaju njen odnosno djetetov život ili zdravlje sukladno posebnom propisu. (4) Radi zaštite od rizika iz stavka 2. ovog članka, poslodavac je obvezan : 1) prilagoditi uvjete i raspodjelu radnog vremena, radi uklanjanja rizika za njihovu sigurnost i zdravlje, 2) osigurati druge odgovarajuće poslove odnosno mjesto rada ako prilagodbe nisu tehnički izvedive odnosno opravdane. (5) Prilagodba uvjeta i raspodjela radnog vremena, te mesta rada iz stavka 3. ovoga članka ne smije imati za posljedicu smanjenje plaće trudnici, osobi koja je nedavno rodila ili koja doji. (6) Ako nije moguće osigurati dodatnu zaštitu na radu sukladno stavku 4. ovoga članka, tada trudnica, osoba koja je nedavno rodila ili koja doji ostvaruje pravo na dopust uz naknadu plaće sukladno posebnom propisu (7) Ocjenu o rizicima koji bi mogli utjecati na sigurnost i zdravlje osoba iz stavka 3. ovoga članka, kao i ocjenu o tome koji su poslovi odgovarajući, daje izabrani specijalista medicine rada odnosno liječnik specijalista obiteljske medicine sukladno posebnom propisu, uzimajući u obzir procjenu rizika.

11. Članak 22. Mjesta rada, sredstava rada, osobna zaštitna oprema te radni postupci

(1) Poslodavac je obvezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, za rad prilagođeni i u ispravnom stanju, te da

se koriste sukladno propisima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da za vrijeme rada ne ugrožavaju osobe na radu i druge osobe. (2) Poslodavac je obvezan isključiti iz uporabe sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje osoba na radu i drugih osoba. (3) Kada organizacijskim mjerama odnosno osnovnim pravilima zaštite na radu nije moguće otkloniti ili u dovoljnoj mjeri ograničiti rizike za sigurnost i zdravlje radnika, poslodavac je obvezan osigurati odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu i skrbiti da radnici istu koriste na propisani način pri obavljanju poslova. (4) Poslodavac je obvezan osigurati da mjesta rada u uporabi budu u svakom trenutku sigurna, održavana, za rad prilagođena i u ispravnom stanju sukladno propisima zaštite na radu. (5) Poslodavac je obvezan ispitivati pojedine vrste instalacija i radne opreme u rokovima i na način utvrđen posebnim propisima. (6) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati mjere, pravila, postupke i aktivnosti zaštite na radu vezano za radnu opremu, osobnu zaštitnu opremu te mjesta rada.

12. Članak 23.

(1) Poslodavac je obvezan razraditi tehnologiju rada i skrbiti da su radni postupci tako pripremljeni i organizirani te da se provode na način da se njima ne ugrožava sigurnost i zdravlje osoba na radu i drugih osoba. (2) Poslodavac je obvezan planirati, pripremati i provoditi radne procese tako da se ne ugrožava sigurnost i zdravlje osoba na radu i drugih osoba, uvažavajući pri tome najvišu moguću razinu zaštite od profesionalnih rizika sukladno propisima zaštite na radu. (3) Poslodavac je obvezan osigurati nadzor drugih osoba na mjestima rada.

13. Članak 24. Radni okoliš i sredstva rada

(1) Poslodavac je obvezan osigurati zaštitu od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnih djelovanja na mjestu rada sukladno propisima zaštite na radu i posebnim propisima. (2) Poslodavac je obvezan ispitivati radni okoliš na mjestu rada kada: 1) proces rada utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka, 2) u procesu rada nastaje prašina, 3) u procesu rada nastaje buka odnosno vibracije, 4) se pri radu koriste, proizvode ili prerađuju opasne kemikalije odnosno biološki agensi, 5) pri radu nastaju opasna zračenja, 6) su prisutni rizici od eksplozivne atmosfere, 7) je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu, kada je to utvrđeno procjenom rizika. (3) Ispitivanja iz stavka 2. ovoga članka poslodavac je obvezan obaviti na način i u rokovima sukladno propisima zaštite na radu i posebnim propisima. (4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, obveza ispitivanja postoji odmah nakon što su nastali uvjeti odnosno promjene zbog kojih je ispitivanje obvezno. (5) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati način i postupke ispitivanja radnog okoliša, rokove ispitivanja, sadržaj, oblik i način izdavanja isprava, kao i uvjete koje moraju ispunjavati poslodavci odnosno pravne osobe ovlaštene za obavljanje tih poslova. (6) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati pravila, mjere, postupke i aktivnosti zaštite na radu vezano za opasne kemikalije i biološke agense.

14. Članak 25.

(1) Poslodavac je obvezan obavljati preglede sredstava rada i osobne zaštitne opreme koja se koriste, radi utvrđivanja da li su na njima primjenjeni propisi zaštite na radu i da li su zbog nastalih promjena tijekom njihove uporabe ugroženi sigurnost i zdravlje osoba

na radu. (2) Ako je propisima zaštite na radu odnosno posebnim propisima utvrđena obveza pregleda odnosno ispitivanja sredstava rada i osobne zaštitne opreme, poslodavac je iste obvezan obavljati sukladno propisima zaštite na radu, posebnim propisima, odnosno uputama proizvođača.

15. Članak 26. Sigurnosni znakovi

(1) Poslodavac je obvezan na mjestima rada i sredstvima rada trajno postaviti sigurnosne znakove na vidljivom mjestu. (2) Ako sigurnosni znakovi nisu dovoljni za djelotvorno obavljećivanje, poslodavac je obvezan postaviti pisane obavijesti i upute o uvjetima i načinu korištenja sredstava rada, opasnih kemikalija, bioloških agensa i izvora fizikalnih štetnosti i dr. na mjestu rada. (3) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati pravila, mjere i postupke vezano za sigurnosne znakove.

16. Članak 27. Zaštita od požara i eksplozije, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje

(1) Poslodavac je obvezan poduzeti potrebne mjere zaštite od požara i spašavanje osoba na radu i drugih osoba, izraditi plan evakuacije i spašavanja te odrediti radnike koji će provoditi mjere i osigurati pozivanje te omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanja sukladno posebnim propisima. (2) Poslodavac je obvezan broj radnika iz stavka 1. ovoga članka, njihovu sposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi i osigurati u skladu s propisima koji uređuju zaštitu od požara i spašavanje, ovisno o prirodi procesa rada, veličini poslodavca te ukupnom broju osoba na radu. (3) Radniku iz stavka 1. ovoga članka, poslodavac daje ovlaštenje za provedbu mjera zaštite od požara i spašavanja, ugovorom o radu odnosno drugim pisanim aktom kojega su potpisali i poslodavac i radnik. (4) Poslodavac je u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika po život i zdravlje osoba na radu i drugih osoba obvezan: 1) odmah obavijestiti o nastalom riziku kojemu su ili bi mogli biti izloženi, kao i o mjerama koje su ili bi trebale biti provedene, kako bi se spriječio ili umanjio rizik za život i zdravlje, 2) poduzeti radnje i dati upute o prestanku rada odnosno napuštanju mjesteta rada i upućivanju na sigurno mjesto, 3) organizirati nastavak rada tek nakon isteka rizika, osim u slučaju postojanja iznimnih i objektivno opravdanih razloga. (5) Poslodavac je obvezan sposobiti osobe na radu da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika po život i zdravlje, kojima su izložene ili bi mogle biti izložene, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonile ili smanjile. (6) Osposobljavanje osoba iz stavka 5. ovoga članka obuhvaća osposobljavanje za početno gašenje požara sukladno propisima koji uređuju zaštitu od požara, upoznavanje osoba na radu s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine. (7) Osoba na radu koja postupa u skladu s odredbom stavka 5. ovoga članka, zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice, osim u slučaju ako je postupala nemarno ili je propustila postupati uz dužnu pažnju. (8) Poslodavac je obvezan provoditi zaštitu na radu na mjestima rada ugroženim eksplozivnom atmosferom sukladno propisima zaštite na radu i posebnim propisima. (9) Ministar nadležan za rad uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove pravilnikom propisuje zahtjeve za zaštitu na radu u prostorima ugroženim eksplozivnom atmosferom iz stavka 8. ovoga članka.

17. Članak 28. Pružanje prve pomoći

(1) Poslodavac je obvezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći osobama na radu i drugim osobama u slučaju ozljede na radu ili iznenadne bolesti do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijama u zdravstvenu ustanovu. (2) Na svakom mjestu rada na kojem istovremeno radi do dvadeset osoba, najmanje jedna od njih mora biti osposobljena za pružanje prve pomoći sukladno propisima zaštite na radu i pisanim putem određena za pružanje prve pomoći te do svakih dalnjih pedeset osoba na radu još po jedna. (3) Poslodavac može organiziranje i osiguranje pružanja prve pomoći za slučaj ozljede ili iznenadne bolesti, osim na način iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osigurati pisanim sporazumom o suradnji s drugim poslodavcem odnosno poslodavcima koji poslove obavljaju na istom mjestu rada. (4) Poslodavac je obavezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći, koji uvijek moraju biti lako dostupni i označeni. (5) Ministar nadležan za zdravstvo uz suglasnost ministra nadležnog za rad propisuje postupke pružanja prve pomoći, sredstva, vrstu i količinu sanitetskog materijala koja mora biti osigurana na mjestu rada, način osposobljavanja osoba za pružanje prve pomoći, te sadržaj pisanog dogovora iz stavka 3. ovoga članka.

18. Članak 29. Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

(1) Poslodavac je obvezan provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima. (2) Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima. (3) Zabranjeno je pušenje na mjestu rada. (4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, poslodavac može pisanim putem dozvoliti pušenje u posebnoj prostoriji, na kojoj mora biti istaknut znak dozvoljenog pušenja.

19. Članak 30.

(1) Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i tijekom rada i njihovo unošenje na mjesto rada. (2) Poslodavac je obvezan prikladnim mjerama provoditi zabranu zlouporabe uzimanja alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na mjestu rada. (3) Prikladnim mjerama iz stavka 2. ovoga članka smatraju se: 1) obavlješćivanje osoba na radu o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost, 2) surađivanje i postupanje poslodavca ili njegovog ovlaštenog radnika, stručnjaka zaštite na radu, specijaliste medicine rada i povjerenika za zaštitu na radu, pri provođenju mjera sprječavanja zlouporabe sredstava ovisnosti, 3) provođenje programa prevencije ovisnosti na mjestu rada, sukladno utvrđenim potrebama, 4) utvrđivanje postupka provjere da li je osoba na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti u pisanim obliku (provodenje postupka uz pristanak osoba na radu, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i potvrđivanja rezultata). (4) Utvrđivanje da li je osoba pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja se alkometrom ili drugim prikladnim uređajem ili postupkom. (5) Poslodavac je obvezan privremeno udaljiti s mesta rada osobu koja je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti. (6) Ako osoba odbije pristupiti provjeri, smatra se da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti. (7) Iznimno od stavka 6. ovog članka poslodavac ne može provesti postupak provjere radi utvrđivanja da li je osoba pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti, ako ima potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti te u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju, ali može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti za obavljanje ugovorenih poslova. (8) Ako osoba odbija napustiti mjesto rada, udaljavanje će po pozivu poslodavca omogućiti nadležna redarstvena služba. (9) Postupak iz stavka 7. ovoga članka provodi specijalista medicina rada odnosno liječnik

specijalista obiteljske medicine i ustanova u čijem je programu osoba . (10) Potvrdu da se osoba nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju, izdaje ustanova kod koje se provodi program.

20. Članak 31. Evidencije, isprave i obavijesti

(1) Poslodavac je obvezan voditi evidencije, čuvati isprave, davati obavijesti, podatke, imenovanja i sl., sukladno propisima zaštite na radu. (2) Poslodavac je obvezan voditi evidenciju ozljeda iz članka 34. stavka 2. ovoga zakona. (3) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati sadržaj, način vođenja i čuvanja isprava i evidencija iz stavka 1. ovog članka, te način, postupak i rokove obavještavanja.

21. Članak 32.

(1) Poslodavac je obvezan osigurati da na mjestu rada budu istaknuti odnosno dostupni: 1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljuju, 2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljuju, 3) pisani dokaz o sposobljenosti osoba na radu za rad na siguran način, za poslove na mjestu rada, 4) pisani dokaz o zadovoljavanju uvjeta za poslove s velikim rizicima, 5) zapisnik o ispitivanju radne opreme, 6) zapisnik o ispitivanju instalacija, 7) zapisnik o ispitivanju radnog okoliša. (2) Poslodavac je obvezan na mjestu rada postaviti na vidljivo mjesto: 1) sigurnosne znakove, 2) znakove za evakuaciju i spašavanje, 3) upute i oznake za rukovanje radnom opremom, 4) upute i oznake za rad s opasnim kemikalijama, biološkim agensima, izvorima zračenja i dr. (3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, procjena, dokazi i zapisnici se ne moraju nalaziti na radilištu na kojem rad ukupno traje kraće od pet dana, ali moraju biti dostupni u roku kojeg odredi nadležni inspektor.

22. Članak 33. Zdravstvena zaštita na radu

(1) Poslodavac je obvezan osobi na radu osigurati zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložena, u skladu s posebnim propisima koji uređuju zdravstvenu zaštitu na radu. (2) Radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, poslodavac može o svom trošku uputiti osobu na radu na zdravstveni pregled. (3) Radi osiguranja zdravstvenog nadzora primjenjenog rizicima za sigurnost i zdravlje na radu kojima je izložen radnik, radniku se mora jednom u tri godine, na njegov zahtjev, osigurati zdravstveni pregled. (4) Odredba stavka 3. ovoga članka ne primjenjuju se na radnike kojima je obveza redovitog zdravstvenog pregleda utvrđena propisima zaštite na radu. (5) Poslodavac je obvezan specijalistima medicine rada osigurati pristup na mesta rada. (6) Specijalisti medicine rada obvezni su surađivati s poslodavcem, njegovim ovlaštenim radnicima, stručnjacima zaštite na radu i povjerenicima za zaštitu na radu. (7) Specijalisti medicine rada imaju potpunu profesionalnu neovisnost u odnosu na poslodavca i njegove ovlaštene radnike, stručnjake zaštite na radu, povjerenike za zaštitu na radu i osobe na radu. (8) Poslodavac i njegov ovlašteni radnik, stručnjak zaštite na radu i povjerenik za zaštitu na radu, obvezni su izvijestiti specijalistu medicine rada o činjenicama vezanim uz rad, aktivnosti, mjesto rada i radni okoliš, za koje znaju ili prepostavljaju da mogu nepovoljno utjecati na zdravlje radnika. (9) Poslodavac je obvezan obavijestiti specijalistu medicine rada, na njegov zahtjev, o učestalosti obolijevanja osoba na radu i izostancima s posla, kako bi bio u mogućnosti utvrditi vezu između uzroka bolesti ili odsutnosti s posla i rizika za

zdravlje koji može biti prisutan na mjestu rada. (10) Ako prema propisima zaštite na radu, određene poslove mogu obavljati samo osobe na radu koje ispunjavaju posebne uvjete koji se odnose na zdravstveno stanje odnosno psihofizičku sposobnost, isprave o ispunjavanju tih uvjeta izdaju specijalisti medicine rada. (11) Ispunjavanje uvjeta iz stavka 10. ovoga članka, utvrđuje specijalista medicine rada na temelju uputnice poslodavca koja sadrži podatke o poslovima i drugim okolnostima od utjecaja na ocjenu njegove sposobnosti za obavljanje tih poslova i izvratka iz procjene rizika.

23. Članak 34. Obveze prema tijelima nadzora

(1) Poslodavac je obvezan obavijestiti tijelo državne uprave nadležno za inspekcijski nadzor o skupnoj (dvije ili više ozlijedene osobe neovisno o težini ozljede), teškoj ili smrtnoj ozljedi, odmah po nastanku odnosno iznimno po saznanju o težini ozljede. (2) Poslodavac je obvezan obavijestiti tijelo državne uprave nadležno za inspekcijski nadzor o ozljedi na radu koja je za posljedicu imala izostanak osobe na radu s rada tri ili više dana. (3) Smatra se da je poslodavac izvršio obvezu iz stavka 2. ovog članka ako je u roku od 8 dana od dana nastanka ozljede izvjestio Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

5. CJELINA V - OBVEZE I PRAVA OSOBA NA RADU

1. Članak 35.

(1) Osoba na radu je obvezna ospozobljavati se za rad na siguran način kada ju na ospozobljavanje uputi poslodavac. (2) Prije početka obavljanja poslova s velikim rizicima i tijekom obavljanja tih poslova, osoba na radu je obvezana pristupiti zdravstvenom pregledu na koji je uputi poslodavac. (3) Pri zdravstvenom pregledu iz stavka 2. ovoga članka, osoba na radu je obvezna obavijestiti nadležnog liječnika o bolesti ili drugoj okolnosti koja je onemogućuje ili ometa u izvršenju ugovorenih poslova ili koja ugrožava život i zdravlje drugih osoba na radu.

2. Članak 36.

(1) Osoba na radu je obvezna obavljati poslove s dužnom pozornošću, te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja drugih osoba na radu odnosno drugih osoba . (2) Smatra se da osoba na radu radi s dužnom pozornošću kada poslove obavlja sukladno znanjima koje je stekla tijekom ospozobljavanja za rad na siguran način te uputama poslodavca odnosno njegovog ovlaštenog radnika na način da: 1) prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti poslodavca ili njegovog ovlaštenog radnika, 2) pravilno koristi sredstva rada, 3) pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu, koju je nakon korištenja obvezna vratiti na prikladno mjesto, 4) pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada, 5) odmah obavijesti poslodavca, njegovog ovlaštenog radnika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i neposrednim rizikom za sigurnost i zdravlje osoba na radu, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu, 6) posao obavlja sukladno pravilima struke te pisanim uputama, 7) prije napuštanja mjesta rada ostavi sredstva rada, koja je koristio u takvom stanju da ne ugrožavaju druge osobe na radu, druge osobe ili druga sredstva rada, 8) surađuje s poslodavcem, njegovim ovlaštenim radnikom, stručnjakom zaštite na radu i povjerenikom za zaštitu na radu.

3. Članak 37.

(1) Osoba na radu je obvezna surađivati s poslodavcem, njegovim ovlaštenim radnikom, stručnjakom zaštite na radu i povjerenikom za zaštitu na radu, u rješavanju svih pitanja zaštite na radu, a osobito dok se ne osigura radni okoliš i uvjeti rada koji ne predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje te dok se u cijelosti ne postigne zaštita na radu sukladno zahtjevima tijela nadležnih za provedbu i nadzor zaštite na radu. (2) Osoba na radu je obvezna odmah izvijestiti poslodavca, njegovog ovlaštenog radnika ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje kao i o bilo kojem nedostatku u sustavu zaštite na radu. (3) Osoba na radu ima pravo odbiti rad ako joj neposredno prijeti rizik za život i zdravlje zbog neprimijenjene zaštite na radu te zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice. (4) Osoba na radu koja u slučaju značajnog, neposrednog i neizbjegnog rizika, napusti mjesto rada ne smije zbog takvog svog postupka trpjeti štetne posljedice. (5) U slučajevima iz stavka 3. i 4. ovoga članka, osoba na radu je obvezna obavijestiti poslodavca, njegovog ovlaštenog radnika ili povjerenika za zaštitu na radu. (6) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka poslodavac, njegov ovlašteni radnik odnosno osoba na radu ili povjerenik za zaštitu na radu, obvezni su neodložno izvijestiti nadležnog inspektora rada, koji je obvezan u roku od 72 sata utvrditi činjenično stanje i osnovanost navoda osobe na radu. (7) U slučaju iz stavka 3. i 4. ovoga članka, osoba na radu ostvaruje svoja prava sukladno posebnim propisima.

6. CJELINA VII - POVJERENIK ZA ZAŠTITU NA RADU

1. Članak 38.

(1) Radnici imaju pravo imenovanja ili izbora povjerenika za zaštitu na radu. (2) Povjerenika za zaštitu na radu imenuje i opoziva radničko vijeće, a ako kod poslodavca nije utemeljeno radničko vijeće istog biraju radnici između sebe u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje izbor radničkog vijeća. (3) Ako radnici nisu izabrali ili imenovali povjerenika za zaštitu na radu, sindikat ili sindikati mogu imenovati povjerenika za zaštitu na radu između radnika koji sudjeluju u procesu rada čije interese na području zaštite na radu povjerenik štiti. (4) Ako je prema kriterijima propisanim posebnim propisom kojim se uređuje izbor radničkog vijeća kod poslodavca izabrano ili imenovano više povjerenika oni između sebe biraju ili imenuju svog koordinatora.

2. Članak 39.

(1) Povjerenik za zaštitu na radu je obvezan štititi interes osoba na radu na području zaštite na radu, te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu. (2) Prava i obveze povjerenika za zaštitu na radu: 1) podnosići prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu, 2) zahtijevati od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere u cilju smanjenja i otklanjanja rizika, 3) podnosići pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu, 4) sudjelovati u planiranju unaprjeđivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija i bioloških agensa u radni i proizvodni proces i poticati poslodavca i njegove ovlaštene radnike na provedbu zaštite na radu, 5) biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu, 6) uvida i korištenja dokumentacije iz zaštite na radu, 7) primati primjedbe osoba na radu na primjenu propisa i provedbu zaštite na radu, 8) izvijestiti inspektora rada i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima odnosno zapažanjima osoba na radu, 9) prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje

utvrdi inspektor, 10) pozvati inspektora rada kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje osoba na radu, a poslodavac propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu, 11) obrazovati se za obavljanje poslova povjerenika za zaštitu na radu, 12) stalno proširivati i unaprjeđivati znanje, pratiti i prikupljati obavijesti od značaja za svoj rad, 13) staviti prigovor na inspekcijski nalaz, 14) svojim djelovanjem poticati osobe na radu na provedbu zaštite na radu, 15) obavještavati osobe na radu o provedbi zaštite na radu. (3) Kolektivnim ugovorom odnosno sporazumom zaključenim između poslodavca i radničkog vijeća, mogu se urediti i druga pitanja vezana za rad povjerenika za zaštitu na radu.

7. CJELINA VIII - OBVEZE STRUČNJAKA ZAŠTITE NA RADU

1. Članak 40.

(1) Obveze stručnjaka zaštite na radu u obavljanju poslova zaštite na radu su: 1) pružanje stručne pomoći, praćenje stanja, unutarnji nadzor nad primjenom zaštite na radu i ostali poslovi zaštite na radu, te objedinjavanje i usklajivanje rada na poslovima organiziranja i provedbe zaštite na radu, 2) stručna pomoć poslodavcu i njegovim ovlaštenim radnicima te osobama na radu i povjerenicima za zaštitu na radu u provedbi i unaprjeđivanju zaštite na radu, 3) poticanje poslodavca i njegovih ovlaštenih radnika da nadležne službe poslodavca otklanjaju utvrđene nedostatke, 4) praćenje i raščlamba podataka u svezi s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima, 5) suradnja s tijelima nadležnim za poslove inspekcije rada, sa zavodom nadležnim za zaštitu na radu te pravnim osobama ovlaštenim za obavljanje poslova zaštite na radu, 6) osposobljavanje odnosno sudjelovanje u osposobljavanju osoba na radu, povjerenika za zaštitu na radu, ovlaštenih radnika i poslodavca, 7) provjera odnosno sudjelovanje u provjeri da li je osoba na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti. 8) rad u odboru zaštite na radu kod poslodavca, 9) suradnja sa stručnim službama poslodavca prilikom građenja i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabave sredstava rada te osobne zaštitne opreme, 10) suradnja sa specijalistima medicine rada. (2) Stručnjak zaštite na radu obvezan je na temelju praćenja stanja zaštite na radu poslodavcu, njegovim ovlaštenim radnicima odnosno odboru zaštite na radu predlagati mјere za poboljšanje. (3) Stručnjak zaštite na radu ima pri obavljanju poslova zaštite na radu potpunu stručnu neovisnost u odnosu na poslodavca, i njegove ovlaštene radnike, osobe na radu i povjerenike za zaštitu na radu te ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj radi postupanja po odredbama ovoga Zakona, drugih propisa zaštite na radu, kolektivnih ugovora ili pravila struke.

8. CJELINA IX - PROJEKTIRANJE I IZVOĐENJE RADOVA

1. Članak 41.

(1) Projektant je u projektu građevina namijenjenih za rad obvezan primijeniti propise zaštite na radu i izraditi elaborat zaštite na radu koji obuhvaća i razrađuje način primjene propisa zaštite na radu u svakom pojedinačnom projektu kojim se daje tehničko rješenje i koji sadrži: 1) rizike koji proizlaze iz procesa rada i načine otklanjanja rizika, 2) primjenjene propise s naznakom odredbi o zaštiti na radu koje su primjenjene u glavnom projektu. 3) predvidivi broj radnika prema spolu, 4) ergonomsku prilagodbu mjesta rada, ako je na njemu predviđen rad osobe s invaliditetom, 5) tehnička rješenja koja omogućuju osobi s invaliditetom pristup mjestu rada, sukladno posebnom propisu, 6) radne postupke koji utječu na stanje radnog okoliša, 7) tehnička rješenja za sigurno održavanje građevine, 8) popis opasnih kemikalija i bioloških agensa koji se u procesu

rada koriste, prerađuju ili nastaju te njihove karakteristike, 9) klasifikaciju prostora ugroženog eksplozivnom atmosferom, (2) Glavni projektant je obvezan provoditi nadzor o primjeni zaštite na radu i prevenciji rizika na radu u projektu o građenju i korištenju građevine namijenjene za rad, te je u tu svrhu obvezan imenovati koordinatora zaštite na radu u fazi izrade projekta (koordinator I), sukladno podzakonskom propisu iz članka 42. stavka 7. ovoga Zakona. (3) Koordinator zaštite na radu iz stavka 2. ovoga članka obvezan je koordinirati primjenu načela zaštite na radu sukladno propisima zaštite na radu. (4) Imenovanje koordinatora za zaštitu na radu ne oslobađa glavnog projektanta odnosno projektante od njihove odgovornosti za primjenu zaštite na radu. (5) Izvođač radova iz članka 42., stavka 2. ovoga Zakona koji je odgovoran za međusobno usklađivanje radova odnosno izvođač je obvezan prije početka radova na radilištu, izraditi plan izvođenja radova. (6) Poslodavci koji obavljaju radove na radilištima, dužni su sukladno propisima zaštite na radu, prijaviti radilište tijelu državne uprave nadležnom za nadzor propisa zaštite na radu, urediti radilište i obavljati radove sukladno planu izvođenja radova i propisima zaštite na radu. (7) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati pravila, mjere, postupke i aktivnosti vezane za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu na radilištima.

2. Članak 42.

(1) Poslodavci koji obavljaju poslove na istom mjestu rada odnosno kada više poslodavaca dijeli mjesto rada ili kada na istom mjestu rada radove izvode ili je predviđeno da ih izvode dva ili više poslodavaca odnosno drugih osoba (izvodača), obvezni su, uzimajući u obzir prirodu poslova, provoditi zaštitu na radu, koordinirati svoje aktivnosti i surađivati u primjeni sigurnosnih i zdravstvenih odredbi ovoga Zakona radi zaštite i prevencije od rizika na radu te organizirati rad i osigurati izvođenje radova tako da pri izvođenju radova ne ugrožavaju sigurnost i zdravlje osoba na radu drugih poslodavaca i drugih osoba. (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba za koju se po posebnom propisu izvode radovi, je obvezna pisanim putem odrediti izvođača radova koji je odgovoran za međusobno usklađivanje radova. (3) Izvođač radova koji je odgovoran za međusobno usklađivanje radova obvezan je usklađivati radove svih izvođača i u tu svrhu obvezan je pisanim putem imenovati koordinatora zaštite na radu u fazi izvođenja radova (koordinator II). (4) Ako se izvođenje radova zbog prirode procesa ne može organizirati na način iz stavka 1. i 2. ovoga članka, poslodavci su dužni radove obavljati naizmjenično sukladno pisanim sporazumu. (5) Koordinator zaštite na radu iz stavka 3. ovoga članka obvezan je koordinirati primjenu zaštite na radu te izvođenje radova sukladno propisima zaštite na radu. (6) Imenovanje koordinatora zaštite na radu ne oslobađa investitora, glavnog izvođača, glavnog projektanta, projektanta odnosno izvođače i druge osobe na radilištu od njihove odgovornosti za provedbu zaštite na radu. (7) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati uvjete i stručna znanja za imenovanje koordinatora zaštite na radu kao i njihove obveze.

9. CJELINA X - OBRAZOVARANJE I OSPOSOBLJAVANJE IZ ZAŠTITE NA RADU

1. Članak 43.

Programi obrazovanja, prekvalifikacije, osposobljavanja i usavršavanja za obavljanje određenih poslova obuhvaćaju i posebne sadržaje o zaštiti na radu u opsegu koji odgovara potrebi struke za koju se provodi obrazovanje, prekvalifikacija, osposobljavanje ili usavršavanje, sukladno posebnom propisu.

10. CJELINA XI - ZAVOD ZA ZAŠTITU NA RADU

1. Članak 44.

(1) Praćenje stanja i unapređivanje zaštite na radu provodit će Zavod za zaštitu na radu (u dalnjem tekstu: Zavod) sukladno odredbama ovog Zakona i njegovih provedbenih propisa. (2) Zavod je javna ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, a osnivačka prava i obveze ostvaruje Vlada Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Vlada). (3) Zavod se upisuje u sudske registre, a njegovo sjedište je u Zagrebu. (4) Sredstva za rad Zavoda osiguravaju se u Državnom proračunu. (5) Zavod je dužan jednom godišnje podnijeti izvješće o svom radu Vladi i Nacionalnom vijeću zaštite na radu i to do kraja svibnja za prethodnu godinu. (6) Nadzor nad zakonitošću rada Zavoda obavlja ministarstvo nadležno za rad.

2. Članak 45.

(1) U obavljanju djelatnosti iz članka 44. stavak 1. ovoga Zakona, Zavod: 1) prati stanje zaštite na radu, 2) ispituje rizike glede ozljeda na radu i profesionalnih bolesti, utvrđuje kriterije i postupke u vezi s organizacijom rada prilagođenom osobama na radu, 3) provodi statistička istraživanja iz područja zaštite na radu osobito glede poduzetih mjera zaštite od rizika koji dovode do ozljeda na radu i profesionalnih bolesti, 4) planira i predlaže mјere za očuvanje i unapređenje zaštite osoba na radu, 5) izrađuje metode ispitivanja te modele za rješavanje problema u vezi sa zaštitom na radu na temelju podataka dobivenih praćenjem provođenja zaštite na radu, 6) daje prijedloge Nacionalnom vijeću za zaštitu na radu za unapređenje zaštite na radu, 7) surađuje s međunarodnim i nacionalnim organizacijama i ustanovama za zaštitu na radu, 8) izrađuje stručna mišljenja s područja zaštite na radu za različite subjekte te pruža stručnu pomoć udruženjima poslodavaca, sindikatima, ustanovama, trgovačkim društvima ovlaštenima za obavljanje poslova zaštite na radu kao i tijelima državne uprave te izrađuje izvješća iz svog djelokruga rada, 9) provodi akcije na području zaštite na radu, priprema promidžbene materijale te održava savjetovanja o zaštiti na radu, 10) obavlja i ostale poslove u djelatnosti zaštite na radu sukladno propisima zaštite na radu. (2) U cilju obavljanja poslova iz stavka 1. ovog članka poslodavac je obvezan radnicima Zavoda omogućiti pristup svim mjestima rada. (3) Zavod je obvezan u roku od osam dana izvijestiti nadležnog inspektora o svakoj sumnji na opasnosti od ozljeda na radu i profesionalne bolesti. (4) Tijela državne i javne uprave, te javne ustanove dužne su na zahtjev tijela državne i javne uprave, te javnih ustanova osigurati dostupnost podataka s područja zaštite na radu, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.

3. Članak 46.

(1) Zavod ima Statut kojim se temeljem ovoga Zakona uređuju ustroj, ovlasti, odgovornosti i načini odlučivanja tijela koja upravljaju Zavodom, uvjete i postupak imenovanja Upravnog vijeća i ravnatelja Zavoda i druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje Zavoda. (2) Statut Zavoda donosi Upravno vijeće Zavoda uz suglasnost Vlade.

4. Članak 47.

(1) Zavodom upravlja Upravno vijeće. (2) Upravno vijeće ima pet članova koje imenuje Vlada i to: 1) jednog člana na prijedlog ministra nadležnog za rad, 2) tri člana na

prijedlog Gospodarsko socijalnog vijeća, sukladno zastupljenosti Vlade i socijalnih partnera u Gospodarsko socijalnom vijeću, 3) jednog člana, predstavnika radnika Zavoda, izabranog sukladno propisima o radu. (3) Predsjednik Upravnog vijeća je član iz stavka 2. podstavak 1. ovoga članka. (4) Upravno vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom ukupnog broja članova. (5) Predsjednik Upravnog vijeća može obustaviti od izvršenja odluke Upravnog vijeća koje imaju negativne posljedice na finansijsko poslovanje Zavoda. (6) Članovi Upravnog vijeća imenuju se na četiri godine. (7) Djelokrug rada, ovlaštenja i odgovornosti Upravnog vijeća utvrđuje se Statutom Zavoda.

5. Članak 48.

Vlada može razriješiti člana Upravnog vijeća Zavoda prije isteka vremena na koje je imenovan u sljedećim slučajevima: 1) ako član sam to zahtjeva, 2) ako svojim radom teže povrijedi ili više puta povrijedi zakon i druge propise koji se odnose na rad i obavljanje djelatnosti Zavoda, 3) ako svojim radom prouzroči štetu Zavodu, 4) ako je u obavljanju svoje djelatnosti u sukobu interesa s djelatnosti Zavoda i 5) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i Statutom.

6. Članak 49.

(1) Poslove Zavoda vodi ravnatelj Zavoda. (2) Ravnatelja Zavoda imenuje Vlada na prijedlog ministra nadležnog za rad, a na temelju provedenog javnoga natječaja. (3) Ravnatelj Zavoda se imenuje na četiri godine, a nakon isteka mandata ravnatelj može biti ponovno imenovan, bez ograničenja broja mandata. (4) Djelokrug rada, ovlaštenja i odgovornosti ravnatelja Zavoda utvrđuje se Statutom Zavoda.

7. Članak 50.

Vlada može razriješiti ravnatelja Zavoda i prije isteka vremena na koje je imenovan: 1) ako sam to zatraži, 2) ako ne postupa po propisima i općim aktima Zavoda, 3) ako neosnovano odbije izvršiti odluke Upravnog vijeća Zavoda donesene u okvirima njihove nadležnosti, 4) ako svojim nesavjesnim i nepravilnim radom prouzroči Zavodu veću štetu, 5) ako učestalo zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti zbog čega nastaju teškoće u obavljanju djelatnosti Zavoda.

11. CJELINA XII - PRAVNE OSOBNE ZA ZAŠTITU NA RADU

1. Članak 51.

(1) Poslove zaštite na radu kod poslodavca mogu obavljati i pravne osobe ovlaštene za obavljanje tih poslova. (2) Pravna osoba ovlaštena za obavljanje poslova zaštite na radu dužna je poslove zaštite na radu obavljati sukladno odredbama ovoga Zakona i propisa zaštite na radu. (3) Pravne osobe ovlaštene za obavljanje poslova zaštite na radu izdaju isprave predviđene propisima zaštite na radu. (4) Ako ovlaštena pravna osoba obavlja poslove zaštite na radu suprotno odredbama ovoga Zakona i propisa zaštite na radu, ovlaštenoj pravnoj osobi i odgovornoj osobi u ovlaštenoj pravnoj osobi će se oduzeti ovlaštenja sukladno propisu iz stavka 5. ovoga članka. (5) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati vrste poslova koje mogu obavljati pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka, uvjete pod kojima ih mogu obavljati, postupak izdavanja, prestanka i oduzimanja ovlaštenja za njihovo obavljanje, postupak izdavanja isprava te tijela i način vođenja evidencije izdanih ovlaštenja.

12. CJELINA XIII - NADZOR

1. Članak 52. Upravni nadzor

Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa zaštite na radu obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove rada, ako drugim zakonom ili propisom nije drukčije određeno

2. Članak 53. Inspekcijski nadzor

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona i na temelju njega donesenih propisa obavlja inspektor rada tijela državne uprave nadležnog za poslove inspekcije rada. (2) Iznimno od stavka 1. ovog članka inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona i na temelju njega donesenih propisa obavlja drugi inspektor nadležnog tijela državne uprave kada je to propisano posebnim propisom. (3) Pri obavljanju inspekcijskog nadzora na izdvojenom mjestu rada, nadležni inspektor je ovlašten obaviti nadzor i na okolnosti zaštite života i zdravlja drugih osoba koje borave u neposrednoj blizini mesta rada. (4) U provedbi inspekcijskog nadzora u području zaštite na radu, nadležni inspektor će rješenjem u zapisniku, na vrijeme dok se ne otkloni utvrđeni nedostatak u odnosu na osobu na radu, nadziranu građevinu ili na prostoru na kojem se obavlja rad: – naređiti poslodavcu da udalji s mesta rada osobu na radu za koju se opravdano može pretpostaviti da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti; – naređiti poslodavcu da udalji s mesta rada osobu na radu za koju ne može predočiti dokaze o ispunjavanju uvjeta koji su propisani ovim zakonom i propisima zaštite na radu; – zabraniti poslodavcu uporabu sredstva rada i osobne zaštitne opreme, odnosno građevine ili njenog sastavnog dijela, prostorije, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad koji su neispravni ili za koje poslodavac ne može predočiti dokumentaciju propisanu ovim zakonom i propisima zaštite na radu; – zabraniti poslodavcu obavljanje radnih postupaka protivno pravilima zaštite na radu, bez uporabe propisane osobne zaštitne opreme te drugog ponašanja ili postupanja koje je protivno odredbama ovoga Zakona i propisa zaštite na radu; – zabraniti poslodavcu korištenje izvora fizikalnih, kemijskih, bioloških štetnosti i dr., ako nije osobi na radu osigurao podatke o rizicima koje uzrokuju ili za koje, na mjestu rada, nema dokumentaciju propisanu propisima zaštite na radu i posebnim propisom. – zabraniti poslodavcu rad na izdvojenom mjestu rada ako se ne omogući inspekcijski nadzor na tom mjestu. (5) U provedbi inspekcijskog nadzora u području zaštite na radu, nadležni inspektor može naređiti: 1) izradu procjene rizika za poslove na mjestu rada, 2) ispitivanje radnog okoliša, radne opreme te instalacija, 3) provjeru sposobljenosti osoba na radu za rad na siguran način, 4) organiziranje pružanja prve pomoći osobama na radu, 5) postavljanje sigurnosnih znakova, 6) osnivanje odbora zaštite na radu. (6) Rješenje iz stavka 4. ovoga članka izvršava se pečaćenjem sredstva rada ili njihovog dijela ili na drugi pogodan način. (7) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 4. ovog članka ne odgađa izvršenje rješenja.

13. CJELINA XIV - PREKRŠAJNE ODREDBE

1. Članak 54.

(1) Novčanom kaznom od 60.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba registrirana za poslove projektiranja: 1) ako u projektu građevina namijenjenih za rad nije primijenila propise zaštite na radu odnosno ako kao sastavni dio projekta sukladno odredbama ovoga Zakona nije izradila elaborat zaštite na radu koji obuhvaća i razrađuje način primjene propisa zaštite na radu u svakom pojedinačnom projektu kojim

se daje tehničko rješenje (članak 41., stavak 1.) 2) ako kao glavni projektant ne provodi nadzor o primjeni zaštite na radu i prevenciji rizika na radu u projektu o građenju i korištenju građevine namijenjene za rad, te ako u tu svrhu ne imenuje koordinatora zaštite na radu u fazi izrade projekta (koordinator I), sukladno podzakonskom propisu iz članka 42. stavka 7. ovoga Zakona (članak 41., stavak 2.). (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 7.000,00 do 10.000,00 kuna odgovorna osoba pravne osobe. (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna glavni projektant odnosno projektant kao fizička osoba. (4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna i investitor u svojstvu projektanta.

2. Članak 55.

(1) Novčanom kaznom od 60.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu investitora, vlasnika građevine, koncesionara ili druga osoba za koju se po posebnom propisu izvode radovi, ako pisanim putem ne odredi izvođača radova koji je odgovoran za međusobno usklađivanje radova. (članak 42., stavak 2.) (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 7.000,00 do 10.000,00 kuna odgovorna osoba pravne osobe. (3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se kao fizička osoba novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba za koju se po posebnom propisu izvode radovi.

3. Članak 56.

(1) Novčanom kaznom od 60.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako je zatečena da obavlja poslove zaštite na radu bez ovlaštenja (članak 51. stavak 1.), odnosno ne obavlja poslove zaštite na radu sukladno ovom Zakonu i propisima zaštite na radu (članak 51. stavak 2.) (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 7.000,00 do 10.000,00 kuna odgovorna osoba ovlaštene pravne osobe. (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjen drugi put, pravnoj osobi ovlaštenoj za obavljanje poslova zaštite na radu se uz novčanu kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od jedne godine, a odgovornoj osobi ovlaštene pravne osobe se uz novčanu kaznu izriče i zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova stručnjaka zaštite na radu u trajanju od dvije godine.

4. Članak 57.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 60.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj koji je doveo do ozljede s težom posljedicom odnosno koji je učinjen drugi puta, poslodavac: 1) ako nema izrađenu pisani procjenu rizika odnosno ako procjena rizika ne odgovara postojećim rizicima ili nije dostupna osobama na radu na svakom mjestu rada (članak 13. stavak 1. i 2.), 2) ako na temelju procjene rizika ne primjenjuje pravila, mjere, postupke i aktivnosti za sprječavanje i smanjenje rizika (članak 13. stavak 3.), 3) ako pisana procjena rizika nije izrađena u skladu s propisima zaštite na radu (članak 13. stavak 5.), 4) ako je dopustio rad osobama na radu koje ne rade sukladno odredbama ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju njega, drugih propisa zaštite na radu, uputa poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija, odnosno koje ne koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu (članak 14. stavak 3.), 5) ako nije ugovorio ovisno o poslovima i broju osoba na radu obavljanje poslova zaštite na radu s jednim ili s više stručnjaka zaštite na radu odnosno ako sam ne obavlja poslove

zaštite na radu ili ako u iznimnom slučaju nedostatka stručne osobe nije ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu s pravnom osobom ovlaštenom za obavljanje tih poslova (članak 15. stavak 1. 2. i 3.), 6) ako stručnjaku zaštite na radu, u cilju ispunjavanja obveza, ne osigura potrebno vrijeme, opremu, pomoć drugog stručnog osoblja i uvjete za rad, odnosno ako ne osigura da ne bude stavljen u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova zaštite na radu (članak 15. stavak 6.), 7) ako osobi na radu koja nije osposobljena za rad na siguran način nije sukladno odredbi članka 16. stavak 5. ovoga Zakona osigurao rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način (članak 16. stavak 5.), 8) ako drugoj osobi nije osigurao neposredni nadzor radnika osposobljenog za rad na siguran način (članak 16. stavak 6.), 9) ako poslodavac odnosno njegov ovlašteni radnik nije osposobljen iz područja zaštite na radu ili ako se stručno ne usavršava iz područja zaštite na radu (članak 16. stavak 7.), 10) ako osposobljavanje osoba na radu, ovlaštenih radnika ili povjerenika za zaštitu na radu ne provede tijekom radnog vremena i o svom trošku (članak 16. stavak 8.), 11) ako ne omogući stručno usavršavanje stručnjaka zaštite na radu o svom trošku (članak 16. stavak 9.), 12) ako ne obavijesti osobe na radu, povjerenika za zaštitu na radu, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu pravnu osobu, ako je s njom ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje osoba na radu (članak 18. stavak 1.), 13) ako pisanim uputama ne osigura provedbu procesa rada u skladu s propisima zaštite na radu odnosno ako pisane upute nije dao osobama na radu i drugim osobama (članak 18. stavak 2.), 14) ako pisane upute o radnom okolišu odnosno sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim agensima, izvorima fizikalnih štetnosti ili dr., nisu istaknute na mjestima rada sukladno procjeni rizika (članak 18. stavak 3.), 15) ako nije osigurao da pristup mjestima rada na kojim se obavljaju poslovi s velikim rizicima, imaju samo osobe na radu koje su dobine pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu (članak 18. stavak 4.), 16) ako nije stručnjaku zaštite na radu odnosno povjereniku za zaštitu na radu učinio dostupnom odgovarajuću dokumentaciju (članak 18. stavak 5.), 17) ako najmanje svaka tri mjeseca pisanim putem ne izvijesti povjerenike za zaštitu na radu o stanju zaštite na radu (članak 18. stavak 6.), 18) ako ne osigura povjereniku za zaštitu na radu potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje te dužnosti, ako mu ne daje sve potrebne obavijesti ili ne omogući uvid u sve propise i isprave vezano za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu odnosno ako mu, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka radničkog vijeća odnosno sindikalnog povjerenika koji ima prava i obveze radničkog vijeća otkaže ugovor o radu, ili ga na drugi način stavi u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada ili u odnosu na ostale osobe na radu (članak 18. stavak 8.), 19) ako uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti povjerenika za zaštitu na radu odnosno njihovog koordinatora, ne osigura sukladno posebnom propisu kojim se uređuju uvjeti rada članova radničkih vijeća (članak 18. stavak 9.), 20) ako osobi na radu ne da pravovremeno upute o postupanju u slučaju nastanka neposrednog i ozbiljnog rizika po život i zdravlje, kojemu je izložena ili bi mogla biti izložena, kao i mogućim mjerama, koje je u tom slučaju potrebno poduzeti radi sprječavanja ili smanjivanja rizika (članak 18. stavak 10.), 21) ako nije osigurao da mjesta rada u uporabi budu u svakom trenutku sigurna, održavana, za rad prilagodena i u ispravnom stanju sukladno propisima zaštite na radu (članak 22. stavak 4.), 22) ako na mjestima rada i na sredstvima rada nije trajno na vidljivom mjestu postavio sigurnosne znakove ili kada sigurnosni znakovi nisu dovoljni za djelotvorno obavješćivanje, i nije na mjestu rada postavio pisane obavijesti i upute o uvjetima i načinu korištenja sredstava rada, opasnih kemikalija, bioloških agensa, izvora fizikalnih štetnosti ili dr. (članak 26. stavak 1. i 2.). (2) Za prekršaj iz

stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 4.000,00 do 6.000,00 kuna odgovorna osoba pravne osobe.

5. Članak 58.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 60.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj koji je doveo do ozljede s težom posljedicom odnosno koji je učinjen drugi puta, poslodavac: 1) ako nije razradio tehnologiju rada odnosno skrbio da su radni postupci tako, pripremljeni i organizirani, te da se provode na način da se njima ne ugrožava sigurnost i zdravlje osoba na radu i drugih osoba (članak 23. stavak 1. i 2.), 2) ako nije planirao, pripremio i provodio radne procese, tako da se ne ugrožava sigurnost i zdravlje osoba na radu i drugih osoba, uvažavajući pri tome najvišu moguću razinu zaštite od profesionalnih rizika sukladno propisima zaštite na radu (članak 23. stavak 1. i 2.), 3) ako nije osigurao zaštitu od fizikalnih, kemijskih ili bioloških štetnih djelovanja na mjestu rada sukladno propisima zaštite na radu ili posebnim propisima odnosno nije ispitao radni okoliš na mjestu rada na propisani način ili u propisanim rokovima ili odmah nakon što su nastali uvjeti odnosno promjene zbog kojih je ispitivanje obvezno (članak 24.). 4) ako ne provodi zaštitu na radu na mjestima rada ugroženim eksplozivnom atmosferom sukladno propisima zaštite na radu i posebnim propisima (članak 27. stavak 8.), 5) ako izvođač radova koji je odgovoran za međusobno usklađivanje radova odnosno izvođač prije početka radova na radilištu ne izradi plan izvođenja radova (članak 41. stavak 5.), 6) ako obavlja radove na radilištu, a nije uredio radilište ili ne obavlja radove sukladno planu izvođenja radova odnosno propisima zaštite na radu (članak 41. stavak 6.), 7) ako pri obavljanju poslova na istom mjestu rada odnosno kada više poslodavaca dijeli mjesto rada ili kada na istom radove izvode ili je predviđeno da ih izvode dva ili više poslodavaca odnosno drugih osoba (izvođača), uzimajući u obzir prirodu aktivnosti, ne provodi zaštitu na radu, ne koordinira svoje aktivnosti ili ne surađuje u primjeni sigurnosnih i zdravstvenih odredbi ovoga Zakona radi zaštite i prevencije od rizika na radu odnosno ne organizira rad ili ne osigura izvođenje radova tako da pri izvođenju radova ne ugrožavaju sigurnost i zdravlje osoba na radu drugih poslodavaca i drugih osoba (članak 42. stavak 1.), 8) ako izvođač radova koji je odgovoran za međusobno usklađivanje radova ne usklađuje radove svih izvođača odnosno ako u tu svrhu pisanim putem ne imenuje koordinatora zaštite na radu u fazi izvođenja radova (koordinator II) ili ako vezano za odredbu iz članka 42. stavka 1. i stavak 2. ovoga Zakona radove ne obavlja naizmjenično sukladno pisanim sporazumu (članak 42. stavak 3. i stavak 4.). (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 5.000,00 do 9.000,00 kuna odgovorna osoba pravne osobe.

6. Članak 59.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj, koji je doveo do ozljede s težom posljedicom odnosno koji je učinjen drugi puta, poslodavac: 1) ako ne osnuje odbor zaštite na radu kao svoje savjetodavno tijelo za zaštitu na radu, za analiziranje stanja zaštite na radu i sl., te predlaganje mjera za poboljšanje zaštite na radu, provođenjem postupka obavješćivanja i savjetovanja iz članka 17. i članka 18. stavka 1. ovoga Zakona (članak 19. stavak 1., 2., 3. i 4.), 2) ako se odbor ne sastaje u rokovima i slučajevima predviđenim ovim Zakonom odnosno ako o svom radu ne vodi zapisnik (članak 19. stavak 5. i 6.), 3) ako nije poduzeo potrebne mjere zaštite od požara i spašavanja osoba na radu i drugih osoba, izradio plan evakuacije i spašavanja, odredio radnika koji će provoditi mjere, osigurao pozivanje odnosno omogućio postupanje javnih

službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanja sukladno posebnim propisima (članak 27. stavak 1.), 4) ako u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika po život i zdravlje osoba na radu i drugih osoba nije postupio sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 27. stavak 4.), 5) ako nije ospособio osobe na radu da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojoj su izložene ili bi mogле biti izložene, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizik otklonile ili smanjile (članak 27. stavak 5.), 6) ako ospozobljavanje osoba na radu iz članka 27. stavka 5. ovoga Zakona ne obuhvaća upoznavanje osoba na radu s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine (članak 27. stavak 6.), 7) ako osoba na radu koja postupa u skladu s odredbom članka 27. stavka 5. ovoga Zakona, zbog takvog postupanja trpi štetne posljedice, osim u slučaju ako je postupala nemarno ili je propustila postupati uz dužnu pažnju (članak 27. stavak 7.), 8) ako nije organizirao i osigurao pružanje prve pomoći osobama na radu i drugim osobama u slučaju ozljede na radu ili iznenadne bolesti do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijama u zdravstvenu ustanovu (članak 28. stavak 1., 2. i 3.), 9) ako nije osigurao sredstva i opremu za pružanje prve pomoći odnosno ako nisu lako dostupni i označeni (članak 28. stavak 4.), 10) ako ne provodi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima (članak 29. stavak 1., 2., i 3.), 11) ako prikladnim mjerama ne provodi zabranu uzimanja alkoholnih pića odnosno ne sprječava zlouporabu sredstava ovisnosti na mjestu rada. (članak 30. stavak 1., 2. i 3.), 12) ako postupke nije uredio u pisanim oblicima (članak 30. stavak 3. podstavak 4.), 13) ako ne osigura da na mjestu rada bude istaknuta odnosno dostupna procjena rizika, upute, pisani dokazi i zapisnici (članak 32. stavak 1.), 14) ako na mjestu rada nije postavio na vidljivo mjesto sigurnosne znakove, znakove za evakuaciju i spašavanje, upute i oznake za rukovanje radnom opremom, upute i oznake za rad s opasnim kemikalijama, biološkim agensima, izvorima zračenja i dr. (članak 32. stavak 2.), 15) ako radi osiguranja zdravstvenog nadzora primjereno rizicima za sigurnost i zdravlje na radu kojima je izložen radnik, nije radniku jednom u tri godine, na njegov zahtjev osigurao zdravstveni pregled (članak 33. stavak 3.). (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 kuna odgovorna osoba pravne osobe.

7. Članak 60.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj, koji je doveo do ozljede s težom posljedicom odnosno koji je učinjen drugi puta, koordinator zaštite na radu, ako ne koordinira primjenu načela zaštite na radu odnosno izvođenje radova sukladno propisima zaštite na radu (članak 41. stavak 3. i članak 42. stavak 5.)

8. Članak 61.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac: 1) ako u slučaju smrte, skupne ili teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti, kao i nalaza nadležnog tijela kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, odmah po nastanku događaja odnosno po saznanju o težini ozljede ne izvijesti povjerenika za zaštitu na radu ili mu u roku od 72 sata o istom ne dostavi izvješće (članak 18. stavak 7.), 2) ako ne vodi evidencije odnosno ne čuva isprave, ne daje obavijesti, podatke, imenovanja i sl. sukladno propisima zaštite na radu (članak 31. stavak 1.), 3) ako ne vodi evidenciju ozljeda iz članka 34. stavka 2. ovoga

Zakona (članak 31. stavak 2.), 4) ako ne obavijesti tijelo državne uprave nadležno za inspekcijski nadzor o skupnoj (dvije ili više ozlijedene osobe neovisno o težini ozljede), teškoj ili smrtnoj ozljedi odmah po nastanku ozljede odnosno po saznanju o težini ozljede (članak 34. stavak 1.), 5) ako ne obavijesti tijelo državne uprave nadležno za inspekcijski nadzor o ozljedi na radu koja je za posljedicu imala izostanak osobe na radu s rada tri ili više dana (članak 34. stavak 2.), 6) ako obavlja radeve na radilištima, a nije prijavio radilište tijelu državne uprave nadležnom za inspekcijski nadzor (članak 41. stavak 6.). (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 kuna odgovorna osoba pravne osobe.

14. CJELINA XV - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

1. Članak 62.

(1) Uvjerenje o položenom općem dijelu stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu, uvjerenje o položenom stručnom ispitu stručnjaka zaštite na radu, rješenje o priznavanju statusa stručnjaka zaštite na radu te uvjerenje o položenom stručnom ispitu za koordinatora zaštite na radu koje je fizičkoj osobi izdalo ili donijelo nadležno tijelo temeljem Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" br. 59/96, 94/96-ispr., 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09) i njegovih podzakonskih propisa, važi i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona. (2) Rješenje o ovlaštenju koje je doneseno pravnoj osobi temeljem Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" br. 59/96, 94/96-ispr., 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09) i njegovih podzakonskih propisa, važit će godinu dana nakon stupanja na snagu ovoga zakona. (3) Povjerenik za zaštitu na radu koji je izabran ili imenovan temeljem Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" br. 59/96, 94/96-ispr., 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09) ostaje povjerenik za vrijeme za koje je biran ili imenovan i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona. (4) Isprave izdane od ovlaštenih pravnih osoba o ispitivanju radnog okoliša te strojeva i uređaja s povećanim opasnostima temeljem Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" br. 59/96, 94/96-ispr., 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09), prestaju važiti kada nastupe propisane okolnosti iz navedenoga Zakona i propisa donesenog na temelju istog. (5) Upravni postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se po Zakonu o zaštiti na radu ("Narodne novine" br. 59/96, 94/96-ispr., 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09).

2. Članak 63.

(1) Vlada će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona imenovati članove Upravnog vijeća Zavoda iz članka 44. ovoga Zakona i imenovati privremenog ravnatelja, koji će do dana imenovanja ravnatelja imati ovlasti ravnatelja prema Zakonu o ustanovama. (2) Upravno vijeće Zavoda obvezno je donijeti Statut u roku od šezdeset dana od dana upisa Zavoda u sudski registar. (3) Danom upisa u sudski registar Zavod će preuzeti radnike Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona radili u djelatnosti i na poslovima zaštite na radu, sredstva namijenjena za obavljanje djelatnosti i poslova zaštite na radu i prava i obveze proistekle iz djelatnosti zaštite na radu. (4) Zavod će u roku od trideset dana od dana upisa u sudski registar preuzeti od Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu pismohranu i drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslove zaštite na radu, koje je do toga dana obavljao Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. (4) Do dana preuzimanja pismohrane i dokumentacije prema stavku 3. ovog članka sve poslove Zavoda utvrđene ovim Zakonom obavljat će Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

3. Članak 64.

(1) Ministar nadležan za rad donijet će propise iz članka 13. stavka 5., članka 15. stavka 7., članka 16. stavka 10., članka 24. stavka 5. i članka 51. stavka 5. ovoga Zakona u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. (2) Ministar nadležan za rad donijet će propise iz članka 11. stavka 4., članka 22. stavka 6., članka 24. stavka 6., članka 26. stavka 3., članka 27. stavka 9., članka 31. stavka 3., članka 41. stavka 7. i članka 42. stavka 7. ovoga Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. (3) Ministar nadležan za zdravstvo uz suglasnost ministra nadležnog za rad donijet će propis iz članka 20. stavka 4. ovoga Zakona u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. (4) Ministar nadležan za zdravstvo uz suglasnost ministra nadležnog za rad donijet će propise iz članka 12. stavka 7. i članka 28. stavka 5. ovoga Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. (5) Do dana stupanja na snagu propisa iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s ovim Zakonom, primjenjivat će se: 1) Pravilnik o pružanju prve pomoći radnicima na radu („Narodne novine“, broj 56/83), 2) Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada („Narodne novine“, broj 5/84), 3) Pravilnik o zaštiti na radu za radne i pomoćne prostorije i prostore („Narodne novine“, broj 6/84), 4) Pravilnik o evidenciji, ispravama, izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu („Narodne novine“, broj 52/84), 5) Pravilnik o izradi procjene opasnosti („Narodne novine“, broj 48/97, 114/02, 126/03 i 144/09), 6) Pravilnik o polaganju stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu („Narodne novine“, broj 114/02 i 126/03), 7) Pravilnik o programu i načinu provjere osposobljenosti poslodavca ili njegovog ovlaštenika za obavljanje poslova zaštite na radu („Narodne novine“, broj 114/02 i 29/05), 8) Pravilnik o uvjetima za osposobljavanje radnika za rad na siguran način („Narodne novine“, broj 114/02 i 126/03), 9) Pravilnik o uvjetima pod kojima pravne osobe mogu obavljati poslove zaštite na radu („Narodne novine“, broj 114/02 i 126/03), 10) Pravilnik o ispitivanju radnog okoliša te strojeva i uređaja s povećanim opasnostima („Narodne novine“, broj 114/02, 131/02 i 126/03), 11) Pravilnik o programu, sadržaju i načinu provjere znanja poslodavaca ili njihovih ovlaštenika iz područja zaštite na radu („Narodne novine“, broj 69/05), 12) Pravilnik o zaštiti na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima („Narodne novine“, broj 51/08). (6) Od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a do stupanja na snagu novih propisa, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s ovim Zakonom, primjenjivati će se: 1) Pravilnik o zaštiti na radu u poljoprivredi („Službeni list“, broj 34/68), 2) Pravilnik o utvrđivanju opće i posebne zdravstvene sposobnosti radnika i sposobnosti radnika za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada („Narodne novine“, broj 3/84 i 55/85), 3) Pravilnik o zaštiti na radu pri utovaru i istovaru tereta („Narodne novine“, broj 49/86), 4) Pravilnik o zaštiti na radu pri radu s tvarima koje sadrže poliklorirane bifenile, poliklorirane naftalene i poliklorirane terfenile („Narodne novine“, broj 7/89), 5) Pravilnik o sigurnosnim znakovima („Narodne novine“, broj 29/05), 6) Pravilnik o zaštiti na radu pri ručnom prenošenju tereta („Narodne novine“, broj 42/05), 7) Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom („Narodne novine“, broj 69/05), 8) Pravilnik o uporabi osobnih zaštitnih sredstava („Narodne novine“, broj 39/06), 9) Pravilnik o najmanjim zahtjevima sigurnosti i zaštite zdravlja radnika te tehničkom nadgledanju postrojenja, opreme, instalacija i uređaja u prostorima ugroženim eksplozivnom atmosferom („Narodne novine“, broj 39/06 i 106/07), 10) Pravilnik o najmanjim zahtjevima za unapređenje sigurnosti i zaštite zdravlja radnika zaposlenih u rudarstvu kod površinskih i podzemnih rudarskih radova („Narodne novine“, broj 40/07), 11) Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izlaganja azbestu („Narodne novine“, broj 40/07), 12) Pravilnik o najmanjim zahtjevima za unapređenje sigurnosti i zaštite zdravlja

radnika zaposlenih u naftnom rudarstvu („Narodne novine“, broj 40/07), 13) Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim i/ili mutagenim tvarima („Narodne novine“, broj 40/07), 14) Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri uporabi radne opreme („Narodne novine“, broj 21/08), 15) Pravilnik o zaštiti radnika od izloženosti buci na radu („Narodne novine“, broj 46/08), 16) Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti kemijskim tvarima na radu („Narodne novine“, broj 155/08), 17) Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti biološkim agensima pri radu („Narodne novine“, broj 155/08), 18) Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti vibracijama na radu („Narodne novine“, broj 155/08), 24) Pravilnik o graničnim vrijednostima izloženosti opasnim tvarima pri radu i o biološkim graničnim vrijednostima („Narodne novine“, broj 13/09), 25) Pravilnik o uvjetima i stručnim znanjima za imenovanje koordinatora za zaštitu na radu te polaganju stručnog ispita („Narodne novine“, broj 101/09 i 40/10), 26) Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri radu s električnom energijom („Narodne novine“, broj 116/10). (7) Šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti: 1) Opći pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu („Službeni list“, broj 16/47, 18/47 i 36/50), 2) Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu u kudjeljarama („Službeni list“, broj 46/47), 3) Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu u grafičkim poduzećima („Službeni list“, broj 56/47), 4) Pravilnik o tehničkim i zdravstveno-tehničkim zaštitnim mjerama na radovima pri kemijsko-tehnološkim procesima („Službeni list“, broj 55/50 osim odredbe članka 86.), 5) Pravilnik o tehničkim i zdravstveno-tehničkim zaštitnim mjerama pri radu u crnoj metalurgiji („Službeni list“, broj 7/55), 6) Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri ronilačkim radovima („Službeni list“, broj 36/58), 7) Pravilnik o zaštiti na radu pri termičkom obrađivanju legura lakih metala u kupaonicama s nitratnim solima („Službeni list“, broj 48/65), 8) Pravilnik o zaštiti na radu pri održavanju motornih vozila i prijevozu motornim vozilima („Službeni list“, broj 55/65), 9) Pravilnik o zaštiti na radu s uređajima za ukrcavanje i iskrcavanje tereta na morskim brodovima i plovilima unutarnje plovidbe („Službeni list“, broj 32/66), 10) Naredba o zabrani upotrebe motornih benzina za odmašćivanje, pranje ili čišćenje metalnih dijelova i predmeta od drugog materijala („Službeni list“, broj 23/67), 11) Pravilnik o zaštiti na radu u građevinarstvu („Službeni list“, broj 42/68 i 45/68), 12) Pravilnik o posebnim mjerama i normativima zaštite na radu pri preradi i obradi kože i krvzna i otpadaka kože („Službeni list“, broj 47/70). 13) Pravilnik o zaštiti na radu na željeznicama („Narodne novine“, broj 11/84 i 7/89), 14) Pravilnik o zaštiti na radu u šumarstvu („Narodne novine“, broj 10/86), 15) Pravilnik o zaštiti na radu pri preradi nemetalnih sirovina („Narodne novine“, broj 10/86), 16) Pravilnik o zaštiti na radu pri proizvodnji i preradi teških i lakih obojenih metala i njihovih legura („Narodne novine“, broj 10/86), 17) Pravilnik o zaštiti na radu pri mehaničkoj preradi i obradi drveta i sličnih materijala („Narodne novine“, broj 49/86), 18) Pravilnik o listi strojeva i uređaja s povećanim opasnostima („Narodne novine“, broj 47/02).

4. Članak 65.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti na radu („Narodne novine“, broj 59/96, 94/96-ispr., 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09).

5. Članak 66.

Ovaj Zakon će se objaviti u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 01. siječnja 2013. godine.

Sudjelujte u javnoj raspravi o ovom dokumentu na <http://rasprava.mrms.hr/bill/zakon-o-zastiti-na-radu/>.